

THE BRITISH ESPERANTIST

The Official Organ of the British Esperanto Association.

VOL° V. N-RO 55.

JULIO, 1909.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO, AFRANKITE.

EN GRANDA BRITUJO.	
Por unu jaro	... 3 ŝilingoj.
Unu numero	... 3 pencoj.
EKSTERLANDE.	
Por unu jaro	... \$0.75, fr.4, M.3.
Laŭ Internacia Mono	... Sm. 1.50.

Abonoj estas akceptataj de la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtomandato. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO.

Manuskriptojn, k.t.p., oni bonvole sendu al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p.

Ordinare oni ne povas resendi artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.

Pri Anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, London, W.C.

ENHAVO.

	PAGO
Redakciaj Diversaĵoj	121
Fabeloj (Wilhelm Hauff). J. W. EGGLETON	122
Pri la Blinduloj.—Esperanta Tago ĉe la "Blanka Urbo"	124
Kvina Internacia Kongreso, Barcelono	125
Congress at Barcelona: How to Get There	126
Leteroj al la Redaktoro	127
Libraro kaj Gazetaro	128
Esperanto Progress Abroad. W. W. M.	130
Esperanto for Medical Men. Dr. C. J. FULLER	131
Brita Kroniko. W. W. M.	132
La Dua Brita Kongreso en Leeds. W. MANN	134
B.E.A. Ĉiujara Kunveno	137
„ Balance Sheet to 30th April, 1909	138
„ Council Meeting	139
The Modern Rip-Van-Winkle. HARRISON HILL	139
B.E.A. New Members, Exams.—F.K.I.	140

Redakciaj Diversaĵoj.

La ĉefa okazintaĵo en la lastaj semajnoj, por ni britaj Esperantistoj, estis la ĝenerala kunveno ĉiujara de la B.E.A., kiu ĉi tiun fojon okazis en Leeds. Kiel oni vidus per la specialaj raportoj, kiujn ni alipaĝe presigas, tiu grava festo estis ĉiusece kontentiga kaj ĝojiga. El ĉiuj partoj de Britujo flueparolantaj samideanoj alportis bonegajn sciigojn pri la senhaltanta enirado de nia movado, ĉiufanke oni konstatis profundan senton de solidara kunlaborado en plezuroplena tasko.

Sed en nia ĝojo pri tiuj faktoj, ni ne forgesu la Jorkŝirajn samideanojn, al kies longedaŭra kaj sindonema penado, tiel granda parto de tiu sukceso estas ŝuldata. Al ili, do, kaj ankaŭ al tiuj, kiuj per sia ĉeesto — ofte el tre malproksimaj lokoj — lojale subtenis la aferon, ni kiel la voĉo de la brita Esperantistaro esprimas la plej varman kaj tutkoran dankon.

Ankaŭ en la nuna monato okazos io atentinda. Sur alia paĝo oni trovos anoncon pri la Esperanta Tago organizata por la 17a de Julio, ĉe la Internacia Ekspozicio en la "Blanka Urbo." Al ĉiuj alilandaj amikoj kiuj dezirus samtempe viziti Londonon kaj parto-

preni en samideana festo, ni diras: Koran bonvenon! Venu multnombre!

La Londona Federacio intencas aranĝi Esperantan bazaron, okazontan verŝajne ĉe la Londona Klubo, "St. Bride's Institute," dum la venonta vintro. Por tion plensukcesigi, necesa estos iome longa preparado kaj kunlaborado. Bone estus, ke ĉiu Londona grupo havu sian apartan budon. Oni esperas, ke unu sinjorino en ĉiu grupo prenos sur sin la akiradon de helpantoj en sia propra regiono, kaj skribos pri tio al S-ino Sheehan, 1, Cambridge-road, Battersea-park, S.W., kiu sindoneme centrigos la laborojn. Interese estus, kaj ankaŭ multvalora de propaganda vidpunkto, se alilandaj samideanoj bonvole sendus, por la bono de l' komuna afero, iajn specialaĵojn, artobjektetojn aŭ kuriozaĵojn vendotajn de siaj landoj. Eble ankaŭ provincanoj afable iom partoprenos. Eventualajn profitojn de la vendado oni dediĉos al la propagando federacia.

Pro manko de loko, kelkaj literaturaĵoj, multaj paragrafoj de la Brita kaj Alilanda Kroniko, respondoj al korespondantoj, k.t.p., devis esti prokrastitaj ĝis la venonta numero.

Fabeloj.

De WILHELM HAUFF.

El germana lingvo tradukita J. W. EGGLETON.

(Sekvo.)

Senpacience mi atendis la nokton. Ĉirkaŭ la sama horo kiel hieraŭ mi iris, kun la mantelo sub la brako, al *Ponte vecchio*. Je la lasta sonorila ekbato, elvenis figuro el la nokto kaj alproksimiĝis al mi. Estis klarerekoneble la homo de hieraŭ. "Ĉu vi havas la mantelon?" li demandis. "Jes, sinjoro," respondis mi, "sed ĝi kostis al mi cent zekinojn kontante." "Mi scias," rediris li; "rigardu ĉi tien: jen vi havas kvar cent." Li proksimiĝis kun mi al la larĝa balustrado de l' ponto, kie li alkalkulis la monerojn. Kvar cent oraj moneroj: belage ili rebrilis en la lumo de la luno. Mia koro ĝojis je tiu vidaĵo, neniel antaŭsentante, ke tio estos ĝia lasta felĉo. Mi enpoŝigis mian monon; kaj nun mi ekdeziris vidi pli bone la malavaran nekonaton; sed antaŭ la vizaĝo li havis maskon, tra kiu nigraj fulmebrilantaj okuloj rigardis min terure. "Mi dankas vin, sinjoro, pro via boneco," mi diris; "kion vi nun postulas de mi? Sed antaŭe mi devas kondiĉi, ke ĝi ne estu io malbona." "Vi vane estas maltrankvila," respondis li; "mi bezonas vian kuracistan helpon; tamen, ne por vivanto, sed por mortinto!"

Mirigita, mi ekkriis: "Kiel tio povas esti?"

"Mi venis kun mia fratino el malproksima lando," rakontis li, kaj samtempe li faris signon, ke mi sekvu lin: "ni loĝis ĉi tie ĉe amiko de nia familio. Hieraŭ mia fratino subite mortis de malsano, kaj la parencoj volas enterigi ŝin morgaŭ. Sed, laŭ malnova kutimo de nia familio, ĉiuj samfamilianoj devas kuŝi en la kriptoj de siaj prapatroj; multaj, kvankam ili mortis fremdlande, ripozas nun, enbalzamigitaj, en la hejma tombejo. Nu, al miaj parencoj mi ne domagas ŝian korpon, sed al mia patro mi devas alporti almenaŭ la kapon de lia filino, por ke li vidu ŝin ankoraŭ unu fojon."

Ci tiu kutimo, dehaki al amataj parencoj la kapon, ŝajnis al mi, verdire, sufiĉagrade terura; tamen, mi ne kuraĝis ion kontraŭdiri, timante ofendi la nekonaton. Mi do diris al li, ke mi bone scias enbalzami kadavrojn, kaj petis konduki min al la mortinta sinjorino. Survoje, mi ne povis deteni min de la demando, kial ĉio ĉi tio devas fariĝi nokte kaj tiel sekrete. Li respondis al mi, ke liaj parencoj, kiuj konsideras lian intencan kruela, malhelpus ĝin, se li provus plenumi ĝin tage; sed se la kapo estos definitive detranĉita, ili jam ne povos multe diri pri la afero; li mem, diris li, povus alporti al mi la kapon, sed natura sento malebligas, ke li detranĉu ĝin propramane.

Dume ni alvenis antaŭ grandan belegan domon. Mia akompananto ĝin montris al mi kiel la celon de nia nokta promeno. Ni preterpasis la ĉefan enirejon de l' domo; eniris tra malgranda pordo, kiun la nekonato zorge refermis; kaj fine, en la mallumo, supreniris mallarĝan tordŝtuparon. Ĝi kondukis en nesufiĉe lumigitan koridoron, el kiu ni venis en ĉambron, kiun heligis lampeto fiksita sur la plafono.

En ĉi tiu ĉambro estis lito, en kiu kuŝis la kadavro. La nekonato deturnis sian vizaĝon, kvazaŭ li volus kaŝi siajn larmojn. Li montris per la fingro la liton, ordonis al mi plenumi bone kaj rapide mian taskon, kaj forlasis la ĉambron.

Mi elpakis miajn tranĉilojn, kiujn mi, kiel kuracisto, ĉiam havis ĉe mi, kaj proksimiĝis al la lito. Je la tuta kadavro, estis videbla nur la kapo, sed ĝi tuj estis tiel bela, ke, vole-nevole, kaptis min plej profunda kompato. La longaj nigraj harligoj pendis, plektitaj, malsupren; la vizaĝo estis pala; la okuloj, fermitaj. Komence mi entranĉis la haŭton, same kiel faras kirurgoj, ekampu-

tante korpomembron. Poste mi prenis nian plej akran tranĉilon, kaj tratranĉis, per unu bato, la gorgon. Sed kia terurego! La mortinto malfermis la okulojn, sed tuj refermis ilin, kaj, ekĝemante profunde, ŝajnis nur en tiu momento ellasi la lastan spiron. Samtempe la varma sango elsprucis el la vundo. Nun mi estis certa, ke mortigis la malfeliĉulinon neniu alia krom mi. Ke ŝi jam ne plu vivis, estis tute ne dubebla, ĉar, post tia vundo, nenio povus ŝin savi. Dum kelke da minutoj mi staris tie, korpemata de tiu teruraĵo. Ĉu la ruĝmantelo trompis min? aŭ ĉu eble la fratino estis antaŭe nur ŝajnmortinta? Ĉi tiu ŝajnis al mi la pli kredebla supozo. Sed mi ne povis diri al la frato, ke malpli rapida tranĉo estus reverkinta ŝin, ne mortigante; sekve mi pretiĝis por findetranĉi la kapon. Sed ankoraŭ unu fojon ekĝemis la mortanta, streĉetendis sin per dolorega ekmoŭvo, kaj mortis. Ĉe tio, venkis min la teruro, kaj, preskaŭ freneza de timo, mi elkuregis el la ĉambro. Sur la koridoro regis plena mallumo, ĉar la lampo estis estingita; de mia akompaninto ne estis videbla eĉ la postsigno; kaj mi devis palpigi laŭlonge de la muro, por atingi la tordŝtuparon. Fine mi trovis ĝin kaj malsupreniris, duone falante, duone glitante. Ankau malsupre estis neniu. Mi trovis la pardon nur duone fermita; kaj mi spiris pli libere, estante denove sur la strato, ĉar en tiu domo fariĝis al mi neelportebla terure. Antaŭenpelata de timo, mi kuregis en mian loĝejon kaj enprofundiĝis en la kusenojn de mia lito, por forgesi mian abomenan faradon. Sed dormo ne venis al miaj okuloj, kaj nur post la tagiĝo mi iom retransviliĝis. Estis, laŭ mia opinio, tre neverŝajne, ke la homo, kiu subinstigis min plenumi tiun krimon (mi nun ja konsideris mian faron kiel krimon), denuncos min antaŭ tribunalo. Tial mi tuj decidis reiri en mian magazenon, daŭrigi mian komercadon kaj fari kiel eble plej senzorgan mienon. Sed ho ve! nova cirkonstanco, kiun mi antaŭe ne rimarkis, pliigis nun mian maltrankvilecon. Mia ĉapo kaj mia zono, ja ankau miaj tranĉiloj malestis, kaj mi ne sciis certe, ĉu mi forgesis lasi ilin en la ĉambro de l' mortigita, aŭ perdis poste dum mia forkuro. Pli kredebla ŝajnis al mi, bedaŭrinde, la unua konjekto: oni do povus eltrovi min kiel mortiginton!

Je kutima horo mi malfermis mian magazenon. Baldaŭ poste venis al mi mia najbaro, kiel li ĉiumatene kutimis fari, ĉar li estis homo tre babilema.

"Nu, kion vi diras," ekparolis li, "pri la terura afero, kiu okazis en la lasta nokto?"

Mi ŝajnis sciigi nenion.

"Kiel! ĉu vi ne scias, pri kia parolas la tuta urbo? ne scias, ke la plej bela floro de Firenzo, Bianka, la filino de l' gubernatoro, estas pasintnokte mortigita? Ho ve! Hierau mi vidis ŝin, ankoraŭ tiel gajan, veturantan tra la stratoj kune kun ŝia fianĉo; ĉar hodiaŭ ili volis edziĝi."

Ĉiu vorto de la najbaro estis al mi kvazaŭ pikego en la koron. Kaj ofte ripetigis mia turmentego, ĉar ĉiu mia kliento rakontis la aferon, unu pli terure ol alia; tamen ili ne povis diri ion samgrade teruran, kiel tio vidita de mi mem.

Ĉirkaŭ tagmezo venis en mian magazenon juĝeja oficisto. Petinte min foririgi la apudestantojn, "Sinjoro Zaleŭkos," parolis li, montrante la perditajn de mi objektojn, "ĉu tiuj ĉi apartenas al vi?" Mi pripensis momenton, ĉu mi ne tion neŭ; sed ekvidinte tra la duone malfermita pordo mian domluiganton kaj aliajn konatojn, kiuj eble povus kontraŭtesti, mi decidis, ne plimalbonigi la aferon per mensogo, kaj konfesis min kiel posedanton de la montritaj objektoj. La oficisto ordonis al mi sekvi lin, kaj kondukis min en grandan konstruaĵon, kiun mi baldaŭ rekonis kiel malliberejon. Tie li asignis al mi ĉambron, kie mi restu ĝis nova ordono.

Terura sin montris al mi mia situacio, dum mi meditis

pri ĝi en tiu soleco. La penso, ke, kvankam nevole, mi tamen iun mortigis, revenis ree kaj ree al mia spirito. Ankaŭ mi devis konfesi al mi mem, ke brilo de broturnis al mi la kapon; alie mi ne estus irinta tiel blinde en la kaptilon. Du horojn post mia aresto, oni elkondukis min el mia ĉambro, kelkajn ŝtuparojn malsupren, en grandan salondon. Tie, ĉirkaŭ longa nigrekovrita tablo, sidis dek du viroj, plejparte grandaĝuloj. Ĉe la flankoj de l' salono etendiĝis benkoj, sur kiuj sidis la plej eminentuloj de Firenzo. Sur alkonstruitaj pli supre galerioj staris densamase la rigardantoj. Kiam mi starigis antaŭ la nigra tablo, levigis homo kun severa, malgaja mieno: estis la gubernatoro. Alparelante la kunvenintaron, li diris, ke li, kiel patro, ne povas juĝi la nunan aferon: tiun ĉi fojon li do cedas sian lokon al la plej maljuna senatano. La plej maljuna senatano estis grandaĝulo almenaŭ naŭdekjara. Li tenis sin antaŭenkliniĝe, kaj maldensaj blankaj haroj kovretis liajn tempiojn: sed fajre fulmetadis ankoraŭ liaj okuloj, kaj lia voĉo estis sentrema kaj forta. Unue, li demandis min, ĉu mi volas konfesi la mortigon. Mi petis lin favore aŭskulti min, kaj rakontis sentime kaj klarvoĉe, kion mi faris kaj kion mi sciis. Mi rimarkis, ke la gubernatoro, dum mia rakontado, jen paliĝis, jen ruĝiĝis; kaj kiam mi finis, li kriis al mi kolerege: "Kiel, abomenulo! ĉu al senkulpulo vi volas imputi krimigon, kiun, pro avareco, plenumis vi mem?" La senatano faris al li riproĉon pro lia interrompo, ĉar sian rajton li libervole rezignis; krom tio, estas neniel pruvite, ke mi krimis pro avareco, ĉar, laŭ lia propra diro, oni ja nenion forrabis al lia mortigita filino. Li eĉ diris al la gubernatoro, ke li devas fari raporton pri la ĝistiam viva de sia filino, ĉar nur tiamaniere oni povas decidi, ĉu mi diris la veron, aŭ ne. Tiel parolinte, li fermis por tiu tago la juĝan kunsidon, por elĉerpi konsilon, diris li, el la paperaroj de l' mortinta, kiujn al li transdonos la gubernatoro. Oni rekondukis min en mian malliberejon, kie mi pasigis malĝojan tagon, turmentata de la deziro, ke oni eltrovu ian interrilaton inter la mortigita sinjorino kaj la ruĝmantelulo.

Plena de espero, mi revenis, la morgaŭan tagon, en la juĝejon. Sur la tablo vidiĝis aro da leteroj. La maljuna senatano demandis min, ĉu ili estas de mia mano. Mi rigardis ilin atente kaj konvinkigis, ke ili estas de la sama mano, kiel tiuj ambaŭ biletoj, kiujn mi jam ricevis. Tion mi sciigis al la senatano, sed oni ŝajnis ne atenti miajn vortojn, kaj respondis, ke mi sendube skribis kaj la unuajn kaj la aliajn, ĉar la subskribo de la leteroj estas nedisputeble Z., la ĉeflitero de mia nomo. Tiuj leteroj enhavis minacojn kontraŭ la mortintino kaj avertojn, ke ŝi ne plenumu la projektitan edzinigon. Ŝajnis, ke la gubernatoro estis doninta strangajn informojn pri mi; ĉar en tiu tago oni traktis min ankoraŭ pli malkonfideme kaj severe. Por min pravigi, mi apelacis al miaj paperaroj, kiuj sendube troviĝas en mia ĉambro; sed oni diris al mi, ke oni jam serĉis ilin kaj ne trovis. Tiel, jam antaŭ la fino de tiu juĝtago, mi perdis ĉiun esperon, kaj kiam, la trian tagon, mi estis enkondukita en la salondon, oni laŭtleĝis al mi la verdikton, ke mi estas pruve kulpigita pri laŭintenca mortigo kaj kondamnita al morto. Jen nun la terura sorto, kiu atendis min! Forlasita de ĉiuj, kiuj estis al mi karaj sur la tero, malproksima de mia hejmo, mi devis morti senkulpa, en floranta aĝo, sub la ekzekutista hakilo!

En la vespero de tiu terura tago, kiu determinis mian sorton, mi sidis, sola kaj senespera, en mia malliberejo kaj seriozege direktadis miajn pensojn sur la morton, kiam jen — malfermiĝis la pordo de mia karcero kaj enpaŝis viro, kiu, nenion dirante, min longatempe observis. "Ĉu en ĉi tia situacio mi retrovas vin, Zaleŭkos?" diris li fine. Ĉe la unua rigardo, pro la malforta fumo de mia lampo, mi ne rekonis lin; sed la sono de lia voĉo revekis en mi malnovajn memorojn.

Estis Valetio, unu el tiuj malmultaj amikoj, kiujn mi konis en la urbo Parizo dum la tempo de mia studado. Li diris, ke la okazo kondukis lin al Firenzo, kie loĝas, altrespektata, lia patro; li jam sciigis pri mia historio kaj estas nun veninta, por min vidi ankoraŭ unu fojon kaj por ekscii de mi mem, kiel mi povis ĝis tia grado kulpigi. Mi rakontis al li la tutan aferon. Li ŝajnis tre mirigita kaj petegis, ke mi ĉion diru al li, mia sola amiko, por ke mi ne foriru el la mondo kun mensogo sur la lipoj. Mi ĵuris al li, per plej forta ĵuro, ke mi diris la veron kaj ke premas min nenia alia kulpo krom tiu, ke, blindigita de brilo de oro, mi ne rimarkis la neverŝajnecon de la rakonto de l' nekonato. "Ĉu vi do ne konis Biankan?" li demandis. Mi certigis lin, ke mi neniam ŝin vidis. Valetio nun rakontis al mi, ke ĉirkaŭvolvas la aferon granda mistero, ke la gubernatoro tre rapideme plenumigis mian kondamnon, kaj ke kuras famo, laŭ kiu mi jam de longe konas Biankan kaj mortigis ŝin por min vengi pro ŝia edzinigo kun alia. Mi rimarkigis al li, ke ĉio ĉi tio tre bone diraplikigas al la ruĝmantelulo, sed ke mi neniel povas pruvi lian kunkulpecon. Valetio ĉirkaŭprenis min, plorante, kaj promesis fari ĉion eblan por almenaŭ savi mian vivon. Mi havis ne multe da espero; tamen mi sciis, ke Valetio estas prudenta kaj legoscia homo, kaj ke li faros sian eblon, por min savi. Dum du longaj tagoj mi estis en necerteco; fine aperis Valetio. "Mi alportas konsolon, sed doloran. Vi vivos kaj estos libera, sed kun perdo de unu mano." Kortuŝita, mi dankis mian amikon pro mia vivo. Li diris al mi, ke la gubernatoro obstine rifuzis reesplorigi la aferon, sed ke fine, por ne montriĝi maljusta, li konsentis, ke se oni trovos en la libroj pri firenza historio similan aferon, mia puno konformiĝu al la tie eldirita. Li kaj lia patro tralegis tage kaj nokte la malnovajn librojn kaj fine trovis proceson, kiu plene similas la mian. Jen, laŭtekste, la puno: oni deĥaku al li la maldekstran manon, konfisku lian havon, kaj lin mem ekzilu por ĉiam. Tia nun estas, diris li, ankaŭ mia puno, kaj mi devas min pretigi por la dolorplena horo, kiu atendas min. Sed mi ne volas priskribi tiun teruran horon, en kiu, sur la publika vendoplaco, mi metis mian manon sur la blokon, kaj ĵetkovris min, elsprucegante, mia propra sango.

Valetio akceptis min en sian domon, ĝis mi resaniĝis; poste li noblamente provizis min per vojaĝa mono; ĉar ĉio, kion mi laborenspezis kun tiom da penego, estis rabakirita de la juĝistaro. El Firenzo mi vojaĝis Sicilujon, kaj de tie per la unua ŝipo, kiun mi trovis, al Konstantinopolo. Mian tutan esperon mi metis sur la monsumon, kiun mi antaŭe alkonfidis al mia amiko; mi ankaŭ petis, ke li permesu al mi loĝi ĉe li; sed kiel granda estis mia miro, kiam li demandis min, kial mi ne volas ekloĝi en mia propra domo. Li diris al mi, ke fremda homo jam aĉetis en mia nomo domon en la greka kvartalo; la sama homo ankaŭ diris al la najbaroj, ke mi mem alvenos baldaŭ. Mi tuj iris tien kun mia amiko. Goje akceptis min ĉiuj miaj konatoj. Maljuna komercisto transdonis al mi leteron, kiun postlasis tie la aĉetinto de la domo.

Mi legis: "Zaleŭkos! du manoj estas nun pretaj sentipoze labori, por ke vi ne sentu la perdon de unu. Al vi apartenas la domo, kiun vi vidas ĉi tie, kune kun ĝia tuta enhavo; kaj ĉiujare oni al vi transdonos tiel multe, ke vi enkalkuliĝos inter la plej riĉaj el viaj samlandanoj. Ke vi pardonu al tiu, kiu estas pli malfeliĉa ol vi!" Mi povis bone diveni, kiu estas la aŭtoro de tiu letero; kaj la komercisto diris al mi, responde al mia demando, ke ĝi estis homo, kiun li prenis por Franklandano: li surhavis ruĝan mantelon. Nun mi sciis sufiĉe, por konfesi al mi mem, ke la nekonato, malgraŭ ĉio, ne estas tute senigita je ĉiu nobla inklino. En mia nova domo mi trovis ĉion plej bone aranĝita, — interalie, magazenon kun komercaĵoj pli belaj ol mi

iam havis antaŭe. De tiu tempo forpasis dek jaroj. Plivere pro kutimo, ol pro tio, ke mi bezonas tion fari, mi daŭrigas miajn vojaĝojn; sed tiun landon, kie mi fariĝis tiel malfeliĉa, mi neniam revidis plu. Ĉiujare mi ricevis, de post tiu tempo, mil ormonerojn; sed kvankam mi ĝojas scii, ke tiu malfeliĉulo estas nobla homo, tamen li ne povas forĉeti la ĉagrenon de mia animo, ĉar ĉiam vivos en mi la terura bildo de la mortigita Bianka.

(Daŭrigota.)

Pri la Blinduloj.

"*Helpante aliajn, oni helpas sin mem.*"

Internacian presliteraron la blinduloj jam posedas. Ĝi neniel diferencas de ilia skrib-maniero, kaj ĝi estas nomata "Braille" laŭ la nomo de la elpensinto, kiu estis mem blinda. Kaj plej oportune kaj konvene estus, se ili ankaŭ posedus internacian lingvon.

Nombre, la blinduloj estas malmultaj, sed ili estas distritaj tra la tuta mondo. Ĉar okupoj kaj intereso al ili estas necese tre limigitaj, ilin profitas pli ol aliajn la legado kaj korespondado. Multaj el ili estas tre studemaj, kaj nur unu afero malhelpas, ke ili fariĝu lertaj lingvistoj. Tio estas la malfacilaĵo pri libroj. La brajle skribitaj estas ne nur multekostaj kaj — en fremdaj lingvoj — malfacile akireblaj, sed, kaŭze de sia amplekso ili ne estas sufiĉe facile manuzeblaj por lernado, ĉar la volumoj estas treege grandaj kaj multenombraj kompare kun la samaj verkoj ordinare presitaj por la vidantoj.

Imagu al vi, do, la malhelpon, kiu devas ekzisti ĉe tia lernado — serĉante palpe tra volumo post volumo de lernolibro aŭ de vortaro malsimplajn regulojn aŭ la multegon da vortoj lernotaj antaŭ ol akiri ĝustan konon de eĉ unu fremda lingvo. Tia estas ja efektive Herkulesa laboro!

Tamen, al tio la blinduloj havas inklinon kaj kapablon — nur mankas al ili taŭgaj kaj oportunaj periloj.

Kiel ni jam diris, brajlitaj libroj estas tre multekostaj. Tio okazas pro tio, ke ne ekzistas sufiĉe da postulado por ebligi ilian malkaran eldonon. Tamen, se ekzistus por blinduloj atingebla internacia lingvo, kiel jam ekzistas por ili internacia pres-kaj skribmetodo (*Braille*), la problemo pri kosto estus tuj solvita. Ĉar anstataŭ presigi la brajlitajn librojn en multaj diverslandaj presejoj por malmultenombra legontaro, oni povus ilin presigi en granda internacia presejo por preskaŭ la tutmonda blindularo, je multe pli malgranda kosto.

Plie, ĉar la sola taŭga internacia lingvo (*Esperanto*) estas gramatike tre simpla kaj tre mallonga vortare, ĝi estus por la lernema blindulo Didonata lingvo je ĉiu senco. Ĝi liverus al li ligilon kun la blindularo de la tuta mondo sen la neceso, pene ellerni diversajn malfacilajn lingvojn. Kaj la malfermado de tia pordo treege malgrandigus lian malĝojan sorton.

Ni alvokas, do, al ĉiu Esperantisto, kiu amas ne nur la blindulojn (kiujn li eble eĉ ne konas persone), sed kiu amas la karan lingvon mem, ke li agu kiel plej eble konvene por helpi kaj instrui blindulojn pri Esperanto.

En Ĥinujo, la blinduloj instruitaj de misiistoj lernigas pri legado la neklerajn vidantojn. Tio povas ankaŭ okazi en "Esperantujo" pri nia lingvo. Se ni en la nuna tempo lernigas pri ĝi la blindularon, kiam venos la ekvekiĝo de la mondo pri la alprenado de Esperanto ni jam havos preta helpan armeon da instruistoj. Tio samtempe liveros al ili novan rimedon, per kiu ili povos laborenspezi.

"La korfavora eco estas dufoje benita;
Ĝi benas tiun, kiu donas, same kiel tiun, kiu ricevas."

La demando nun restas: Kion fari por helpi al la blinduloj? Nu, jam de la Cambridge Kongreso estas petate, ke ĉiu grupo zorgu pri almenaŭ unu blindulo, instruante lin kaj havigante al li librojn.

La grupanoj povas ankaŭ helpi ilin laŭ ĉi tiu maniero: la komitato de la Nacia Pruntedona Librejo, en *Queen's-road, Bayswater, London, W.*, estas nun konsideranta, ĉu ili malfermos fakon, kiu enhavos Esperantajn librojn. *Ilia decido dependas de ĉi tio, ĉu aŭ ne ekzistas sufiĉa postulo por tiaj libroj.* La abono al la librejo estas iom multekosta; sed estas kredeble, ke oni malaltigus ĝin, se la abonanto ne povus ĝin pagi. Estas ĝuste en ĉi tiaj okazoj, ke la grupanoj povos helpi pri la pagado. Ĉar nun sola abono sufiĉas por havigi librojn por multaj legantoj, sekvas, ke, ju pli da blinduloj zorgataj de unu klubo, des malpli da kosto por la anoj. Komprenite, ĉiu blindulo pagos laŭeble iomete si mem.

Fine, ĉiu grupano, kiu jam konas la brajlan skribmanieron, povas treege helpi per la transskribado de libroj Esperanten.

H. E. BOORD, 8, Stanley-gardens, London, W.

A. J. ADAMS, Plynlmmon-terrace, Hastings.

Esperanta Tago ĉe la Blanka Urbo.

Ĉio anoncas, ke la Esperanta Tago, la 17an de Julio, estos bonega festo ne nur por la propagando kaj samtempe por la plezuro de la samideanoj mem. Multaj provincaj kluboj skribis, ke kompanio de membroj kaj amikoj ekskursos Londonon en tiu tago. Bone! Sed ne nur la grupoj, sed ĉiu aparta Esperantisto, igu sin "unuopa" Ekskursita Komitato, kaj aranĝu kunkonduki dekon da amikoj. La festanoj devas esti multnombregaj!

La sorto bone servas la aferon. Estos multaj fervojaj ekskursoj Londonon, la 17an de Julio, ĉar en tiu tago grandega aro da britaj militŝipoj eniras la Tamizon, dum dek tagoj okuponta 40 mejlojn de la rivero, de la Nore ĝis la Ponto de Westminster.

La provizora programo estas: 10 a.m. (ĉe "Congress Hall"), Akceptejo malfermigas. Dum la mateno, ĝenerala vizitado de la Ekspozicio. 3.30 p.m., Oficiala Akcepto en la "Congress Hall." 4.30-5.30 p.m., Temanĝo. Dum la vespero, promenado kaj vizitado en la Ekspozicio. 10 p.m., Amasa Kunveno en la Stadium. Piroteknika Spektaklo.

Fino M. L. Blake aranĝis specialan elmontron de Esperantaj flagoj kaj artaĵoj ĉe Budo No. 21 en la Virina Palaco. Esperantistino tie deĵoros.

Oni tre varme invitas la ĉeeston de alilandaj samideanoj, kiuj loĝas ne tro malproksime en Francujo, Holando kaj Belgujo. Ju pli da alinacianoj ĉeestos, des pli sukcese estos la festo propagande, kaj des pli multenombre alvenos la provincanoj. Oni do ne hezitu, transiri la maron por fari kelktagan viziton al Londono. Oni trovos inter la samideanoj tutkoran bonvenon! Ĉiu alilanda samideano, kiu meditas partopreni, estas petata skribi tuj al la Sekretario de la Esperanta Tago, ĉe la B.E.A., 133, High Holborn, Londono, W.C.

Mendu jam viajn biletojn! Jam kelkaj centoj vendiĝis. Klopodegu, kaj la centoj fariĝos miloj! Mendu ĉe la B.E.A., po 8 pencoj por bileto.

French Lady, 45, very well educated, desires engagement (three months) in respectable private family, in order to perfect herself in English. French in exchange. References required and given.—Miss VAN DER HEYDEN, Montzen, Belgium.

Kvina Internacia Esperantista Kongreso, Barcelono,

5a-11a Septembro, 1909a.

ALVOKO.

Karaj Gesamideanoj,—Barcelono estas la urbo simbole elektita de Cervantes por revenigi Don Kihoton — tiun grandan frenezulon! — en la realan vivon. Vojoj polvoplenaj, gastejoj malpuraj, montoj senherbaj, senhomaj ebenaĵoj estas la arenoj, la turnirejoj de la freneza kavaliro; sendankaj kaptitoj, paŝtantaj brutaroj, muelilaj aloj, procesiantaj religiuloj estas liaj malamikoj kaj kontraŭstarantoj. La kastelo de fantaziaĵoj devis ruiniĝi en Barcelono, kie la sento de la realaĵo estas granda, kaj kie la entuziasmo ŝveligas la korojn, sed ne suprenflugigas ilin kiel aerostatojn. Sur sablaro, hodiaŭ al la maro rabita de la pligrandiĝo de la urbo, Don Kihoto falis venkita de la kavaliro de la Blanka Luno, kaj senarmigita, neniigita, malĝoja, li revenis sur la vojo de la resaniĝo al la fina resaniĝo de sia malsana cerbo. Li forportis kun si la memoron de la presejoj, riĉaĵoj, belegajoj, gastameco de la grafa urbo, kaj ekkriis, pri Barcelono parolante: "Barcelono, arĥivo de la ĝentileco, rifuĝejo de la fremduloj, hospitalo de la malriĉuloj, patrolando de la kuraĝuloj, venĝo de la ofenditoj, afabla korespondado de amikecoj firmaĵoj, kaj senegala pri sidejo kaj beleco" (Ĉap. LXXII., II-a parto).

Nun, en la nuna ora refratiga tempo, Barcelono estas denove elektita, kiel scenejo de simila fakto. Trakuras la Homaron, ne nur unu sola kavaliro, sed armeo de frenezaj kavaliroj, kiuj ĉie nur vidas malamikojn kaj kontraŭstarantojn. Nur kiel malamikojn, ili rigardas la fratojn pacemajn, laboremajn, trankvilajn, kies nura peko estas: esti malfeliĉaj. La grandaj konstruaĵoj de la moderna kulturo, de la ĉiama kulturo estas por tiaj frenezuloj, nur ensorĉitaj kasteloj, kie — laŭ ili — homo laboradas venĝojn kaj malbonon. La movon de la brakoj, kiuj tra montoj kaj limoj volas sin ĉirkaŭpreni, la frenezaj kavaliroj vidas nur, kiel minacon. Kaj ili, kiuj per siaj timoj ĉion malaranĝas, ili paradas, kiel repacigantoj de la paco, kiel rebonigantoj de la bono, kiel venĝintoj de tio, kion neniu eĉ pensis venĝi.

Estas necese revenigi tiajn frenezulojn en la realan vivon, montri al ili, ke ni ĉiuj estas amikoj, ke la tiel laŭte proklamita de ili diferenco kaj kontraŭsenteco de la homoj, estas falsa; ke ne estas alia sorĉo, ol la sorĉo de la amo, kaj ne alia malamo, ol la malamo al ili mem. Tio ĉi estos proklamata, kantata, kriegata antaŭ la tutmonda Kihotaro, ne, certe, de la Kavaliro de la Blanka Luno, sed ja de la kavaliro de la Verda Stelo, en niaj placoj kaj stratoj, teatroj kaj kunvenejoj. Kiu el vi, karaj gesamideanoj, ne volos ĉeesti tiun gravan modernan batalon? Kiu el vi, frataj sambatalantoj, ne volos partopreni en la rondo, kiun ni faros ĉirkaŭ ambaŭ batalantoj: la malnova, tradicia, erara, atavisma spirito — kaj la nova, frata, ama spirito de Esperanto? Kiu el vi ne volos alporti la bruon de siaj aplaŭdoj al la senarmiligo de la tutmonda Kihotaro? Mi estas certa, ke ĉiuj vi, fidelaj masonistoj de homara konstruaĵo, ne rifuzos ĝui tiun grandan ĝojon; kaj en la batalo kontraŭ la veraj frenezuloj — ĉar ne ni, sed ili estas vere tiaj — vi pardonos, ke mi parolas el la reala vivo kaj invitas vin al aliĝo, al alporto de viaj monfortoj en nian organizon, al antaŭvido de ĉiu detalo, lasante nenion por la lastaj momentoj.

Plenigu do la aliĝilon, kiun oni trovas en ĉi tiu numero de B.E., mendante kongreskartojn; faciligu nian loĝadan laboradon. Sciigante nin jam de nun — vi estos plej bone servitaj! — Mendu la eldonaĵojn de nia komitato — vi akiros belajn eldonaĵojn, kaj samtempe vi helpos nian kason. — Propagandu, disvastigu, varbu,

kaj ne timu ĝeni nin, petante ĉian informon kaj starigante ĉian demandon.

Gefiloj de ĉiu lando! venu Barcelonon restarigi la grandan rondon familian!

La Prezidanto de la Loka Komitato,
FRED. PUJULÁ Y VALLES.

Diversaj Avizoj.

1-e.—Belega luksa Kongreslibro estos senpage donacita nur al tiuj, kiuj sin enskribigos kaj pagos sian kotizon antaŭ la 1-a de Aŭgusto.

Post tiu dato la libro kostos 3 frankojn.

2-e.—Por reklamo dum la Kongreso estus tre utile, se ĉiu kongresano elpendigus ĉe sia fenestro unu standardon Esperantan kaj unu standardon montrantan lian naciecon.

La loka organiza komitato povos liveri al la kongresanoj je tre malalta prezo standardojn, sed por ilin ricevi, oni devas ilin antaŭmendi.

Ni tre forte instigas la samideanojn, ke ili faru tian mendon, uzante la mendilon en ĉi tiu numero.

3-e.—La teatraĵojn biletojn, kiuj estos tre malkaraj, oni aĉetos en Barcelono; sed singardeme estus antaŭaĉeti kaj zorgi antaŭlegi la tekston de la dramo de S-ro Gual. Oni do mendu ĝin ankaŭ.

Laŭ permeso de la angla pastro en Barcelono (Rev. R. W. Thornton), Pastro J. C. Rust intencas solenigi **diservojn** en la angla preĝejo jene:—

Dimanĉon, la 5an de Septembro, 9.30 matene:
Diservo kun prediko tute en Esperanto.

Dimanĉon, la 12an de Septembro, 11.0 matene:
Diservo kun prediko angle.

La preĝejo estas en Calle Rosellon, kiu troviĝas dekstre de Paseo de Gracia.

Kelkaj amikoj jam petis, ke mi aranĝu **karavanon por iri al Barcelono**. Ne estas bezonate, ke mi ripetu la avizojn donitajn en alia loko, sed prefere mi volas iri tra Newhaven, Dieppe kaj Paris. Oni povas aranĝi por gevojaĝantoj unua-, dua- aŭ triaklasaj, kaj ne estas grave kiom da tempo ili pasigos en la vojaĝo. Kredeble estus bone ekiri jaŭdon, la 2an de Septembro. Do se sufiĉe da personoj sciigos al mi sian intencon partopreni, mi faros ĉion eblan.

Salutante la kunvojaĝintojn al Dresdeno kaj ankaŭ la venontojn al Barcelono, samideane via,

47, Wiltshire-road, Brixton.

E. PARKER.

Alvoko.

Ĉiu partoprenonto de la Kvina Kongreso sendu tuj sian fotografadon al "Esperantista Kongreso Barcelona." Sur la antaŭa parto skribu supre la nomon de via lando, malsupre de via familio kaj urbo. Sur la posta parto estu via adreso.

La fotografadoj estos kolektataj. Tiu kolekto estos bona propagandilo jam antaŭ la Kongreso.

Ĝi helpos multe al la kongresanoj, ĉar per ĝi ili povos vidi, kiuj el iliaj konatuloj partoprenos. Ili povos serĉi la nomojn de gesinjoroj, kiujn ili jam konas, sed kies nomojn ili estos forgesintaj.

W. BECKER.

Germanujo, Leipziger Credit-Anstalt.

Esperanto Congress at Barcelona,

September 5 to 11, 1909.

The following information is now available respecting the travelling arrangements:—

Immediate application should be made, by means of the *aligilo* enclosed in this number, for Congress membership tickets.* On presentation of the Congress ticket at Charing Cross Station between September 1 and 5, return tickets **to Paris**, available for 30 days, will be issued at the following fares: First class, £2 18s. 4d.; second class, £1 17s. 6d.; third class, £1 10s.; or at Victoria Station, L.B. & S.C.R., at the following fares: First class, £1 19s. 3d.; second class, £1 10s. 3d.; third class, £1 6s.

On presentation of a special certificate (to be obtained from the *Esperantista Centra Oficejo*, 51, Rue de Clichy, Paris) at the Quai d'Orsay Station, Paris, return tickets will be issued from Paris **to Toulouse** and back by the same route, available between August 25 and September 25, and on presentation of a similar certificate at the Toulouse Station of the Midi Railway return tickets will be issued to **Port Bou**, the combined fares, Paris to Port Bou and back, being 115.15 fr. (£5 4s. 9d.), first class; 74.50 fr. (£2 19s. 7d.), second class; 49.75 fr. (£1 19s. 10d.), third class.

On presentation of a special card, to be obtained of the *Congress Committee, Barcelona*, at the Spanish Railway Station, Port Bou, tickets **to Barcelona** will be issued at any time between August 16 and September 9, available to return at any time between September 7 and October 1, at 22.30 p. (20.25 fr., 16s. 2d.), first class; 17.15 p. (15.75 fr., 12s. 8d.), second class; 10 p. (9 fr., 7s. 2d.), third class. These tickets will be available for all trains which have corresponding classes of carriages. For the *grands rapides* there will be a supplement on the first class fares of 2.45 p.

From the foregoing it will be seen that the fares from London to Barcelona and back will be as follows:—

Via Calais or Boulogne.					Via Newhaven and Dieppe.				
£ s. d.					£ s. d.				
1st class	...	8	3	1	7	4	0
2nd class	...	5	9	9	5	2	6
3rd class	...	3	17	0	3	13	0

The fares are subject to a stamp duty of 10 centimes on each French ticket.

The cost of board and lodging during the Congress will be:—

Class A ...	35.00 fr. (£1 8s.).
Class B ...	52.50 fr. (£2 2s.).
Class C ...	87.50 fr. (£3 10s.).

No information is yet obtainable as to break of journey (other than at Toulouse), reduced fares by other routes, or as to reduced fares for excursions from Barcelona after the Congress.

Intending visitors to Barcelona, for whom the above arrangements are not suitable, are invited to communicate with Messrs. Thomas Cook and Son, Ludgate-circus, London, who will quote fares for circular tours, with or without coupons for hotels, and will furnish foreign money, circular notes, letters of credit, &c.

TRAIN SERVICES. (*Liable to alteration.*)

	Via Calais.	Via Boulogne.
Dep. Charing Cross, 9.0 p.m. ...	10.0 a.m., 2.20 p.m.	
Arr. Paris (Nord), 5.50 a.m. ...	5.45 p.m., 11.25 p.m.	

* Every congressist will receive from Barcelona (1) card to be shown at Port Bou, authorising him to obtain Port Bou to Barcelona ticket; (2) a special note explaining how he is to act in order to obtain the certificate for reduced fares on the French railways.

Via Dieppe.

	(1 & 2 cl.)	(1, 2, & 3 cl.)
Dep. Victoria (L.B. & S.C.), 10.0 a.m. ...	8.45 p.m.	
Arr. Paris (St. Lazare), 6.43 p.m. ...	6.30 a.m.	
Dep. Paris (Quai d'Orsay), 10.14 a.m., 7.0 p.m., 8.35 p.m.		
Dep. Toulouse, 11.2 p.m., 6.28 a.m., 9.27 a.m.		
Dep. Port Bou (Customs), *4.10 a.m., 12.22 p.m., 13.41 p.m.		
Arr. Barcelona, *7.53 a.m., 6.55 p.m., 17.26 p.m.		

* 1st and 3rd class only. † 1st class and supplement.

56lbs. of registered baggage free via Short Sea to Paris.

66lbs. " " " via Dieppe to Paris.

66lbs. " " " Paris to Barcelona.

N.B.—Those wishing to leave earlier than September 1 can purchase *at any time*, at any of the offices of Thomas Cook and Son, or at the railway stations, return tickets to Paris available for one month:—

	1st class.	2nd class.	3rd class.
Via	£ s. d.	£ s. d.	£ s. d.
Calais ...	4 15 9	3 9 10	3 6 3
Folkestone ...	4 7 10	3 3 0	2 7 1
Dieppe ...	3 6 3	1 17 5	1 13 1
Dieppe (available for two months)	3 12 6	2 11 5	1 16 3

J. BREDALL.

TO NORTH OF ENGLAND ESPERANTISTS.

Esperantists in the North, who wish to travel cheaply to Barcelona, may be interested to know that a return ticket from Liverpool to Bordeaux by the Moss Line (cargo) steamers costs only £5 (first class only). Bordeaux is about thirteen hours by rail from Barcelona, and the ordinary fare between these towns is quoted by Messrs. Cook as £4 4s. return, second class (with special Congress rebate, see foot-note to column 1, *i.e.*, double journey at single fare). The steamers only carry eight passengers usually, but ten could be accommodated; they are very comfortable, and the fare mentioned includes food. If eight or ten Esperantists wish to travel by the steamer leaving August 28, the whole accommodation could be reserved for them, provided sufficient notice be given. A steamer leaves Liverpool every Saturday, and the voyage occupies about three days (sixty-five to seventy hours). Steamers leave Bordeaux on Saturdays, September 11 and 18, arriving in Liverpool on Tuesdays. My intention is to spend a few days cycling between Bordeaux and Barcelona before and after the Congress. It will be possible to leave Barcelona on Friday evening, September 10, by rail, and catch the return steamer on the 11th.

I shall be glad to hear from anyone who intends to use the Liverpool-Bordeaux route on the outward journey, in order to book berths, and shall be pleased to give any information required. G. D. LEWIS.

5, Fenwick-street, Liverpool.

PER BICIKLO AL LA KONGRESO.

Anglo deziras kunulon aŭ kunularon por bicikli inter Bordeaux kaj Barcelona, ekironte la 31an de Aŭgusto aŭ 1an de Septembro, post alveno de vaporŝipo el Liverpool, kaj atingonte Barcelonon antaŭ la Kongreso. Ankaŭ reen post la Kongreso. Oni skribu al S-ro G. D. LEWIS, 5, Fenwick-street, Liverpool.

New Booklet.—Esperantists will probably be pleased to know that Brother Lawrence's beautiful little book of conversations and letters known as "The Presence of God" is now passing through the press for their benefit in Esperanto. The translation has been made by Mr. Luyken for the publishers, Messrs. H. R. Allenson.

Sinjoroj Carlo Bourlet kaj Félicien de Ménil al la Ĉefredaktoro de "The British Esperantist."

Altestimata Samideano,—Ni ambaŭ ĵus revenas el Barcelono, kien ni iris por ricevi sciigojn pri la venonta Kongreso.

Ni revenas mirigitaj, entuziasmitaj, ĉar ni kun ĝojo konstatas, ke la tuta urbo Barcelono pretiĝas por fari al la Esperantistoj grandiozan akcepton.

La oficialaj cirkuleroj senditaj de la loka komitato, kiu pro modesteco ne povas laŭdi sian propran laboron, ne povis doni ĝustan ideon pri la grandeco de l' rezultatoj jam akiritaj, kaj kiujn ni resumas ĉi-sube:

1e.—La Reĝo de Hispanujo akceptis esti honora Prezidanto de la Kongreso; tri Ministroj kaj membroj de la Reĝa familio akceptis esti protektantoj.

2e.—La Urbestro voĉdonis 2,500 pesetojn por helpi al la reklamo de la Kongreso, sed tio estas nur malgranda parto de tio, kion faros la urbo; ĉar ĝi intencas organizi grandan luksan feston por oficiale akcepti kaj gastigi la Kongresanojn.

3e.—La alveno de Zamenhof en Barcelono estas io ĝis nun ne vidita. Ĉiuj urbaj gvardianoj kaj municipalaj rajdistoj en festaj uniformoj estos ĉe la stacidomo kun muzikistaro, akompanante la urban konsilantaron, la Deputitaron, k.t.p....

Plie, la urbo metos je la dispoŝo de la Kongreso la tutan Palacon de la Belartoj por solena malferma kunsido kaj por la balo.

4e.—La Rektoro de la Universitato liveros al ni la tutan Palacon de Universitato, kie okazos ĉiuj laboraj kaj fakaj kunsidoj de la Kongreso.

5e.—La grava Literatura Societo "Ateneo" akceptos dum la Kongreso, ĉiujn kongresanojn kiel membrojn.

6e.—La Societo "Orfeo" organizos por ni specialan koncerton en sia luksa Palaco.

7e.—La Komerca Ĉambro pruntedonos al ni la antikvan Halon en la Borso kaj la belegan salonon por la festo de l' Floraj Ludoj, tiel ke tiuj festoj okazos en la sama loko kun la sama soleneco kaj dekoracio, kiel la enlandaj Floraj Ludoj, k.t.p.

8e.—Sinjoro Adria-Gval organizas mem teatran prezentadon de sia verko "Mistero de Doloro," kiu estos ludita per profesiaj aktoroj.

En Barcelono ekzistas 52 Societoj Esperantaj, kiuj enkalkulas almenaŭ 2,000 membrojn, kies lertecon en Esperanto kaj fervorecon por nia afero oni neniam tro povas laŭdi.

Cetere, la malmultkosteco de l' vojaĝo kaj restado estas granda allogilo. Ni do esperas, ke ni estos MULTAJ MILOJ en Barcelono.

Koran kaj samideanan saluton.

C. BOURLET.
F. DE MÉNIL.

Al Sinjoro la Redaktoro de THE BRITISH ESPERANTIST.

Estimata Sinjoro,—La somera libertempo alproksimiĝas; eble ekzistas inter viaj legantoj kelkaj, kiuj ne ankoraŭ decidis kiamaniere ĝin pasigi, kaj kiuj ne scias kiom da plezuro kaj profito oni povas ĝui, vojaĝante en fremdaj landoj kun la helpo de la Universala Esperanto-Asocio. Permesu, do, al mi ke mi rakontu mallonge miajn aventurojn nove okazintajn.

Venante hejmen el Hindujo tiun ĉi printempon, mi pasigis unu monaton kun mia patrino en Svisujo kaj Germanujo. Ni posedis la Jarlibron de la U.E.A. kaj antaŭ ol viziti ian urbon, ni skribis al la delegito aŭ vic-delegito por sciigi pri loĝejo, k.t.p. Kien ajn ni iris, niaj gesamideanoj donis al ni la plej koran bonvenon, montris al ni la belajn de sia urbo kaj helpis nin ĉiel. Ni ĉeestis intereseĝajn grupajn

kunvenojn kaj fratiĝis ĝoje kun niaj Esperantaj geamikoj; efektive ni neniam sentis nin en fremda lando, ĉiam ni loĝis en nia propra lando, en Esperantujo.

Mi speciale rekomendas du belajn lokojn en Svisujo, kiujn ni multe ŝatis:—

1. *Morges*, ĉarma urbeto apud Lausanne, kie la fama pianisto Paderewski havas kampodomon. Tie ni loĝis dum unu semajno ĉe tre lerta kaj entuziasma Esperantistino, Fraŭlino Richardet (*Mont Choisi, Morges, Vaud, Svisujo*). Ŝi parolas Esperanton treege flue kaj ĝuste, kaj estas ĉiam preta helpi nespertulojn; dum pli ol dek jaroj ŝi laboras sindone por nia afero. Ŝi ĝoje ricevas "en pension" gesamideanojn, kaj en ŝia domo oni povas uzi la karan lingvon la tutan tagon.

2. *Meggen*, vilaĝo apud Lucerno. Tie ekzistas hotelo, la "Internacia Esperanta Paradizo," kies posedanto kaj lia edzino parolas Esperante kaj speciale zorgas pri gesamideanoj. La situacio estas nekomparebla, inter la beleĝa Rigi kaj la malhela Pilatus, kun ĉarma ĝardeno ĉe la bordo de la lago.

En Germanujo ankaŭ ni treege ĝuis niajn vojaĝojn tra la valo de la Rejno kaj en aliaj lokoj. Ĉie ni trovis gesamideanojn afablajn kaj bonkorajn.

Iun tagon mia patrino lasis sian monujon en vagonaro; ni tute ne esperis ĝin retrovi, sed per la senlacaj klopodoj de Esperantista amiko, kiu ĉe la fervojaj oficejoj kaj ĉie faris por ni demandojn pri la afero, tri tagojn post nia alveno en Anglujo, ni ricevis kun granda surprizo la monujon kun ĝia tute enhavo netuŝita. Granda pruvo de la honesteco de niaj germanaj najbaroj kaj de la utileco de Esperanto por la vojaĝantoj!

Mi konsilas al ĉiu—aliĝu al la U.E.A., aĉetu ĝian Jarlibron kaj vizitu Esperantujo. —Samideane la via,

AGNES DE SÉLINCOURT.

26, Belsize-grove, Hampstead, N. W.,
La 12an de Junio, 1909a.

Rejna Esperanto-Kolonio.

Ĉiuj Esperantistoj, kiuj ŝatas pasigi la libertempon kun samideanoj, estas kore invitataj, viziti dum la somero al la Rejna Esperanto-Kolonio en Bad Godesberg. Tiu ĉi bela ĝardenurbeto kaj banloko troviĝas en la plej ĉarma regiono de la Rejna valo apud la famaj "Sep Montoj," iom sude de Kolonjo; estus superflue, diri pli multe pri la beleco de ĝia ĉirkaŭaĵo, kiu altiras ĉiujare sennombrajn vizitantojn el ĉiuj landoj. Por Esperantistoj ĉio estas bone preparita: du oficejoj de U.E.A., konsuloj kaj konsulino; publikaj oficistoj, kiuj parolas Esperante, inter ili policano; bonegaj, nekaraj pension-hoteloj kaj vendejoj de preskaŭ ĉiu speco, en kiuj oni parolas nian lingvon. Krom tio la Esperanto-Societo promesis aranĝi festojn kaj ekskursojn por la gastoj. Samideanoj el diversaj landoj jam sciigis nin, ke ili venos al ni dum siaj libertempoj; ni certe esperas, ke multaj sekvos ilian ekzemplon, ankaŭ kongresanoj, por kiuj nia loko estas oportuna haltejo. Volonte ni respondas je ĉiu demando akompanata de internacia respondkuponono.

Ni finas nian alvokon per la peto:

Venu, venu, popularoj,
Venu al la Rejna bord'!

KOMITATO POR REJNA ESPERANTO-KOLONIO,
Bad Godesberg a. Rhein.

Teruraj Sekvoj de Vangfrapo.

Iu rakontis ke, dum disputo kaj interinsulto, li ricevis de tre malkuraĝa sentaŭgulo gravan vangfrapon. "Vangfrapon!" ekkriis unu el la ĉeestantoj, "kiel tio finiĝis?" "Tiel kiel necese; ok plenajn tagojn mia vango restis ŝvelata, kaj la doloro ne ankoraŭ tute malaperis."—H. MUFFANG.

Libraro kaj Gazetaro.

La Revuo (Junio).—La traduko de "Marta" de D-ro Zamenhof estas daŭrigata. La studentoj notu la jenajn esprimojn:—*Ne pli frue ol ĉe la angulo de la strato* Marta ekvidis droŝkon, veturantan en la kontraŭan direkton (*Not till the corner of the street did Martha catch sight of a cab (droshky) travelling in the opposite direction*).—Ŝia voĉo estis malforta, *obtusa*; ĝin tute *obtusigis* kaj sufokis la strata bruo (her voice was weak, *dull*; the noise of the street wholly *deadened* and stifled it).—Ŝia profilo sur la *ruĝeta fono* de la flamo (her profile on the *reddish* [faint red] *background* of the flame).—Kovrita de *tavoleto* da butero (covered with a *thin layer* of butter).—Virina figuro kun morta *angoro* sur la vizaĝo, kun *ruĝo de honto* sur la frunto, kun *manoj interfingritaj* (the figure of a woman with mortal *anguish* on her face, with a *red flush* of shame on her brow, with the *fingers of her hands intertwined*).—Povi ne *flami per honto* antaŭ si mem (to be able not to *flush* for shame for oneself).—Malantaŭ la fenestro pendis *pufaj* virinaj vestoj (puffed).—Cu vi ne akceptos min en vian *establon* kiel kudriston? (Could you not take me into your *establishment* as seamstress?).—Nur unu el ili levis la kapon *de super* la maŝino (only one of them raised her head *from* the machine).—Tablo, *ĵetkovrita* de multe da rubandoj, k.t.p. (table, *littered* with ribbons, etc.).—Kiu *genuis* antaŭ ŝi (who *knelt* before her).—Ŝi rapide *levigis* de la seĝo, alsaltis al la fenestro kaj, *genuiginte*, levis la rigardon kaj la manojn al la *peco da ĉielo*, kies malluma kaj profunda *fono* brilis per steloj (she quickly *got up* from the chair, sprang to the window and, *kneeling down*, raised her eyes and hands to the *patch* of sky, whose dark and deep *background* shone with stars).—*Senfare* aŭskulti (to *passively* listen).—"Certe," ŝi diris, "se sinjorino nur scias *altranĉadon*" ("Certainly," she said, "if Madam only understands *cutting out*").—La mastrino *aspektis* en tiu momento iom pli rigida (the mistress *looked* at that moment a little more stiff).—Ŝi *strecis* sian cerbon (she *racked* her brain).—*Ne pli frue ol tiam, kiam* la mastrino . . . finis tiujn vortojn (*not until* the mistress had finished these words).—En la plua enhavo troviĝas daŭrigo de la bela kaj kortuŝanta rakonto "La Kvara Mago," bonege tradukita de Rektoro Boirac el la angla lingvo; "Hebrea Legendo," el la rusa lingvo tradukita de D-ro Ostrovski; "Ĝargajo en la Paradizo," el la provenca lingvo trad. de V. Huot. Sed la plej grava kaj interesa artikolo en ĉi tiu numero estas tiu de S-ro Camille Aymonier "Pri la Franca Lingvo, Internacia Lingvo Helpa," resumanta la respondojn de ĉirkaŭ dudek diverslandanoj al la antaŭa artikolo, kiu aperis en *La Revuo* de Januaro. Inter la angla-lingvanoj, el kies respondoj la verkinto faras elĉerpaĵojn, ni rimarkas la nomojn de S-roj Sidney Taylor el Buxton, Major-Generalo Geo. Cox, W. B. Treadwell el San Francisco, Jelley el Vancouver kaj aliaj. S-ro Aymonier diras: "Kompreneble ĉiuj (respondintoj), estante Esperantistoj, jam solvis la problemom kaj ne trovis pli bonan solvon, ol Esperanton." Sed "Se lingvo vivanta povus esti elektita, ĉiuj opinias, ke la angla lingvo havus plej certajn ŝancojn." Estas tamen preskaŭ senutile fari eltiraĵojn el tiel pensoplena, bonstila verkita artikolo, ĉar entute ĝi meritas la plej atentan tralegadon, kiun espereble ĝi ricevos.

Lingvo Internacia (Majo).—Prof. Th. Cart verkas tre saĝan kaj interesan artikolo pri "Komuna kaj Scienca Lingvo." Li diras, ke la fundamento de ĉiu viva lingvo estas la popola, por ĉiuj komuna lingvo, kiu estas ĉiam tre malriĉa; ke eĉ kleraj homoj en la ĉiutaga vivo apenaŭ uzas 3-4,000 vortojn; ke la literatura lingvo ne estas multe pli vorthava, ĉar Milton kaj

Fénelon bezonas nur ĉirkaŭ 8,000 vortojn, kaj modernaj aŭtoroj ankoraŭ pli malmultajn; sed, ke malgraŭ tio, la naciaj vortkolektoj enhavas por la franca lingvo ĝis 150-200,000 vortoj, por la germana ĝis 300,000, kaj por la angla ĝis 400,000; ke la kaŭzo de tio estas, ke la scienca kaj teknika vortaro ne havas limojn kaj kreskas ĉiutage; ke pro tio do, la scienculoj kaj teknikistoj bezonas plenan liberecon; sed, ke ili siaflanke devas konsideri respektive nian simplan komunan lingvon, dank' al kies firmeco nur estas ebla la disvolvigado de ilia scienca lingvo; ke la unua, la ĉefa tasko de nia Akademio estas do konservi ĵaluze, severe tiun komunan lingvon, tiun lingvon de nia Fundamento. "Ĉu la Verbo 'Scii' estas Transitiva aŭ Intransitiva?" estas artikolo de la ĉiekonata aŭtoro de la "Ŝlosiloj," S-ro E. Ĉefeĉ. Ni ne havas spacon por diskuti la argumentojn de S-ro Ĉefeĉ pri abstraktaj kaj konkretaj radikoj, nek, ĉu *aceti*- kaj *vendi*- estas transitivaj, aŭ intransitivaj, aŭ estas hermafroditaj, nek unu nek alia; tiajn profundajn demandojn ni devas lasi al tiuj Esperantistoj, kiuj amas sekci vorton, ĝis ĝia originala signifo tute malaperos sub ilia sekcilo. Ni havas multajn verbojn en la angla lingvo, kiuj havas trans- kaj netransiran signifon, sed ni ne deziras enkonduki dusencajn vortojn en Esperanton. En la plua enhavo troviĝas "La Muro de la Ploro," el vojaĝnotoj de vojaĝisto en Sankta Tero. Tiu ĉi muro estas la sola restaĵo de la templo de Salomono, kie ĉiutage oni povas vidi Judojn laŭtplorantajn pri la pasintaj gloroj de ilia praepoka lando. "Neŭrastenio," tradukita de la Lyon'a Grupo.—G. C.

Internacia Pedagogia Revuo (Majo).—Ĉiu Esperantisto legos kun plezuro la zan numeron de ĉi tiu utila kaj tre bone presita revuo. Per ĝi prezentiĝas pli ol 30 paĝoj da plej diverstema enhavo. Oni trovas en ĝi artikolojn pri la rimarkinda "nova lernejo" de D-ro Lietz en Haubinda, pri la popolaj lernejoj en norvegaj vilaĝoj, tradukitan el la franca lingvo de nia lerta kunlaboranto J. W. Eggleton, pri la instruistaj "Amikaroj" en Francujo; dana kaj montenegra instruistoj interese priskribas por alilandanoj la situacion de iliaj kolegoj en Danujo kaj Montenegro; diversaj notoj kaj informoj sciigas utilajn faktojn, kaj la leteroj, proponoj, k.t.p., en la "Telefono" montras bone, kiel Esperanto jam estas tre utila interrilatilo en la socie grava fako de l' pedagogio. Nomaro enpresita montras, ke la Internacia Asocio de Instruistoj jam ampleksas 264 anojn el ĉiuj landoj. La redakcio, aludante la malfruan aperon de ĉi tiu numero, prave pretendas, ke pli prudente estas — en la nuna komenca stato de la I.A.I. — eldoni trimonate pliampleksan serioze aspektantan revuon, ol plioftan sed malpli interesan gazeteton. Ni varme rekomendas ĉiun leganton, turni la atenton de instruistaj amikoj al tiu bone redaktata revuo, kaj instigi ilin aniĝi en la I.A.I. La kotizaĵo estas nur unu spesmilo, kun senpaga ricevado de la *I.P.R.* (Adreso: Th. Cejka, Bystrice-Hostyn, Moravio, Aŭstrio).—W. M.

La Ondo de Esperanto (Majo).—Rimarkinda estas ĉi tiu numero pro la felietono titolita "Kial?" tre kortuŝanta verketo de Ilse Frapan Akunian, lerte kaj tre bonstila tradukita de D-ro Georges Charlot el Toulouse. La legantoj, kiuj ŝatas bone rakontitan historieton, havigu al si ekzempleron, ili ne bedaŭros ĝian legadon. Ankaŭ troviĝas en la sama numero bonaj recenzaj artikoloj verkita de V. Devjatnin, D-ro N. Korzinskiĵ, kaj N. P. Evstifeieff. La parto kronika klare montras la revekiĝon de nia movado en multaj lokoj de Ruslando. Redakciejo kaj administrejo: *Tverskaja 28, Moskvo*.—E. A. M.

Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid, tradukita de Maj.-Gen. George Cox, B.A. Eldonita de Brita Esperantista Asocio. (Prezo 18 Sd., aŭ frankite).—La libro konsistas el tri zorge tradukitaj rakontoj pri mirindaĵoj. Ni povas

forte rekomendi ĝin, ĉu por tralego en kursoj, ĉu por simpla legado en la hejmo aŭ dum veturo. Ni deziras vidi la libron en la mano ne nur de ĉiuj niaj samlingvanoj, sed ankaŭ en tiuj de ĉiu alilanda Esperantisto.

Kroata Esperantisto (15 de Junio).—Jen la tria numero de nova kunfrato, al kiu ni deziras longan kaj sukcesplenan vivon. Ĝi estas la oficiala organo de la "Društvo Hrvatskih Esperantista" kaj estas redaktita en Esperanto kaj la kroata lingvo. Redaktorino: Danica de Bedeković, Trg Franje Josipa br. 19, Zagreb, Kroatujo. Jara abono, K. 3 (1.25 Sm.).

Jen (Junio).—Nova humoraĵa gazeto, multilustrita kaj tute en Esperanto; 16 paĝoj, formato 28 × 22cm. Jara abono, 3 fr. (1.20 Sm.). Eldonisto: Ramon Farré, str. Portaferrica 17, Barcelono. Plumdirektoro: Fred. Pujulá. Jen specimeno de la ŝercoj en la unua numero:—"Mi komprenas, ke Sinjoro Pollen montru direkton, ĉar oni iras al li altirata de granda simpatio. Mi komprenas ankaŭ la nomon de Sinjoroj Borel, ĉar fine ili estas eldonistoj kaj ili boras kaj elboras la argumentojn de niaj kontraŭuloj per sia senĉesa agado. Sed mi ne komprenas, kial S-ro Privat, kiu estas tiel aktiva, havas pasivan finiĝon. —Tio ĉi ja estas privata rajto!"

Por la Profito de la Blindularo.—Ĵus eldonis Ŝia Moŝto la Reĝino Elizabeto de Rumanujo, kies bonfarado inter niaj malfeliĉaj samideanoj estas tiel bone konata, novelon pri imaga sonĝo de l' antikva poeto Ovidio, reveninta por viziti la teron denove. Li vidas, sonĝe, novan mirindan urbon, leviĝintan el la maro, kies loĝantoj, ĉiuj feliĉaj kaj plene okupataj, sed blindaj, sekvas ĉiujn diversajn metiojn. La rakonto estas mirinde kaj vivplene verkita. Fotografaĵon sendis Ŝia Moŝto la Reĝino kun jena subskribaĵo: *Helpu al la Blinduloj, ke ili vidu la Grandan Lumon de l' Amo.* Eldonita esperante, kiel broŝureto ĝi estas vendota tre malkare, kaj ni insiste petas ĉiujn, kiuj simpatias niajn malfeliĉajn samideanojn, helpi laŭpove la disvendadon de la libreto, havigebla per ĉiuj grup-sekretarioj tra Esperantujo.

Allaj Verkoj Ricevitaj.—*Kvara Universala Kongreso de Esperanto*, Esperantista Dokumentaro, kajero 12a, oficiala raporto farita de la Esperantista Centra Oficejo, 200 paĝoj, prezo 2 fr.; *Methoda Kühnlova* (Plena metoda lernolibro de Esperanto por la ĉekoj), prezo (bindita) K. 2.40 (1 Sm.), 144 paĝoj, ĉe Biblioteko de 'Casopis Českých Esperantistu, Praha II. 2023; *Souvenir and Official Programme of the Second British Esperanto Congress at Leeds, with Comedy "Elpelu Lin"* tradukita de J. Hedley Ince, a few copies still to be had at 6d. each; *Barcelono, deskriptiva broŝuro*, eldono de la "Societat d'Atracció de Forasters," Rambla del Centre, 30, entressol, Barcelona, senpage al ĉiu Esperantisto, kiu petos ĝin per ilustrita poŝtkarto; *La Dogmaro pri la Vivo por la Nova Jerusalemo*, el la latina de Emanuel Swedenborg tradukita de H. Bolingbroke Mudie, tole bindita, 7½p.; *Belgaj Apudmaraj Urboj kaj la Kontinento tra Hulo kaj Zebrugo*, reklamfolieto eldonita de la Fervojoj Lancashire kaj Yorkshire kaj North Eastern; *Unu Fojon...*, kolekto da humoraĵoj, de Miguel Cases, prezo 3½p.; *Oficiala Jarlibro de Universala Esperanto-Asocio* (Majo, 1909), prezo Sm. 0.25 (6½p.); *Lernolibro por Turkoj*, prezo 0.20 fr., ĉe Hachette et Cie.; *Decidoj kaj Desiroj* voĉdonitaj de la Delegitaro de la 9a Kongreso internacia de Geografio en Genevo, 1908, esperantigis R. de Saussure, sekretario de la 14a Sekcio. *Popolaj Italaj Kantoj*, kun akompano de fortepiano kaj gitaro, tekstoj tradukitaj de Clarence Bicknell. La kvar jam pretaj estas belegaj kaj varme rekomenditaj. Prezo 0.25 Sm., ĉe A. Terrini, Bologna, Italio, aŭ ĉe B.E.A.

Pri nia Recenzo de "La Reĝo de La Montoj."

Neuilly-sur-Seine, 22 Junio, 1909.

Estimata S-ro Redaktoro,—Kun granda plezuro mi legis la tre afablan recenzon, kiun S-ro E. A. M. dediĉis al mia traduko de "La Reĝo de la Montoj," kaj pri kiu mi deziras esprimi al li mian sinceran dankon. Sed mi esperas, ke vi permesos, ke samtempe mi donu al viaj legantoj, ne respondojn, sed kelkajn klarigojn kaj okaze konfesojn pri la kvin aŭ ses kritikoj, kiujn li aldonis per plej ĝentilaj esprimoj al sia artikolo.

Rilate al la sufiksoj, ni ne diskutu: la tempo montros, kiu eraras, kiu estas prava. Oni estu nur tolerema al tiuj, kiuj sincere kredas, ke ili proponas progreson, anstataŭ ilin ekskomuniki!

Pri "gasto" anstataŭ "dommastro," mi konfesas mian eraron. Ni esperu, ke dua eldono ebligos, ĝin korekti!

"Unulino" estas evidenta prezeraro: la litero "j" de la vorto "junulino" falis. Versimile, multaj legantoj ne estos tro ĝenataj de tiaj akcidentoj, kiuj okazas ofte.

Sur la paĝo 24, "plus" tute ne estas anstataŭ "pli," kiu donus nenian sencon al la frazo. Ĝi havas la internacie konatan matematikan sencon, kiu troviĝas en la *Matematika Terminaro* de Bricard, p. 7: *plus a, minus a.*

"Percepti" ŝajnas al mi necesa radiko. Ĝi ne signifas "ekvidi," ĉar oni ekvidas nek bruon, nek odoron, nek ĝenerale ideon. Nek "senti," nek "kompreni" aŭ eĉ "ekkompreni," sufiĉas por tiu ideo, kiu signifas "ricevi ideon per la sentoj."

Sed tute stranga, eĉ amuza, estas la okazintaĵo pri "tombi" anstataŭ "fali." Ĉi tie, mia eraro estas evidenta. Mia sola pardonilo estas, ke eĉ Kabe falis (ne "tombis"!) iam en tian saman eraron, kaj ricevis pri tio "dubedolĉajn" komplimentojn. Mi verkis zorge mian tradukon, relegis ĝin zorge antaŭ ol ĝin presigi, kaj zorge korektis trifoje la presprovaĵojn, kiujn revidis ankaŭ unu el niaj plej severaj samideanoj; kaj tamen, mi ne rimarkis, nek la dirita samideano rimarkis, tiun montran eraron, ankaŭ troveblan en *La Faraono!* Tio montras, kiel malfacila estas verki en fremda lingvo kaj korekti presprovaĵojn, kaj kiom da indulgo meritas la verkistoj, kiuj sin dediĉas al tia laboro!—Altestime via,

GASTON MOCH.

Al la Fremdaj Stenografiistoj kaj Esperantistoj.

Pro kaj dum la 7a Federala Festo de l' Uniono de la Francaj Stenografiistaj Societoj, kiu havos lokon en Rouen'o de la vendredo, 6a, ĝis la merkredo, 11a Aŭgusto, 1909, la Kuniganta Komitato de la internaciaj kongresoj enhavanta la prezidantojn de la diversaj skoloj, kaj la oficestrojn de la Eŭropaj parlamentoj, havos sian kunvenon en la antikva normanda ĉefurbo.

Pro la demandoj traktotaj, kiuj treege interesas la stenografiistan propagandon en nia malnova kontinento, ni invitas vin ĉeesti tie, opiniante ke vi povos utile partopreni kaj profiti la tieajn diskutadojn.

La festoj organizataj de nia societo estas monhelpataj de la Regno, departementoj, urboj, komerca ĉambrego de Rouen'o, kaj ankaŭ de multaj komercaj, politikaj, literaturaj eminentuloj.

Ni esperas, ke vi bonvolos fari al ni la honoron ilin ĉeesti kaj nun ni vin dankas.

Esperantista oficejo estos malfermata en Rouen'o dum la daŭro de la festoj.

Por informoj sin turni al S-ro CAYEUX, Prezidanto de Esperanta Stelo en Sotteville-Les-Rouen (Seine-Inférieure), Francujo.

LA KOMITATO DE LA 7A FESTO.

Rouen, 1-a Aprilo, 1909.

Esperanto Progress Abroad.

Austria.—The Austrian Esperanto League is continuing an active propaganda. Systematic efforts are being made to interest in our movement political offices, schools, foreigners' information bureaux, important societies, and propaganda speeches are being arranged from city to city.—**VIENNA:** The "Akademia Societo," which holds regularly enthusiastic meetings, has among its members Germans, Czechs, Poles, Croats, Hungarians, Slovians, Italians, Roumanians, Bulgarians, and Zionites. It is an interesting fact that members of nationalities which otherwise are continually involved in disputes work together with great zeal and unanimity on the neutral territory of Esperanto.—The vigorous "Academic Esperanto Society" in GRAZ has started an Esperanto class for pupils of the Middle Grade Schools, and in SCHOENAU a course is being given in the Public Secondary School.—An Esperanto Group has been founded in REICHENBERG by printers and compositors. The members are interested in the interchange of art presswork.—New groups have been founded in Gmunden, Waldbach, Leipa, Schwanberg, Gablonz, Niedergrund, Hartberg, and Waldbach a. Vorau.—**GMUNDEN:** On April 26 terminated the first Esperanto course in this town, conducted most successfully by Miss E. von Adelstein, a well-known English teacher. A second course followed, ending on June 16. The pupils of both courses showed great enthusiasm.

Belgium.—An Esperanto Group has been founded by Red Cross nurses at BERCHEM. A workmen's group has also been started in the same town.—Mr. Spin-hayer, Sheriff of Public Education, has accepted the hon. presidency of the VERVIERS Esperanto Group.—**WILLOEBROOK:** 400 persons present at propaganda meeting, including Mayor and members of Corporation, which has promised its co-operation in spreading the language locally.

Germany.—The Fourth German Esperantist Congress, held at GOTHA on May 21-23, under the patronage of Duke Karl Eduard of Saxe-Coburg and Gotha, was a success in every way. Upwards of 250 Esperantists were present, from all parts of Germany. The local group, under the guidance of its able president, Prof. Dr. Rohrbach, Director of the Realschule, made the stay of the visitors most agreeable. The chief business of the congress was the discussion of proposed modifications in the statutes of the German Esperanto Society (henceforth the G. E. Association), necessitated by the increasing growth of the Esperanto movement. Official support was given to the congress by the presence of State-Minister Dr. V. Richter, who spoke warmly on behalf of Esperanto. As at our own congress in Leeds, excursions and concerts gave ample opportunity for social intercourse. Next year's congress is to be held at AUGSBURG, the headquarters of the Bavarian Esperanto League, with a central group over a hundred strong. A very keen propaganda is being carried on in Bavaria just now. Six new groups in the district were announced in the June number of the *Germana Esperantisto*, and interest has also been awakened in twenty other towns.—**BERLIN:** Esperanto is beginning to excite interest in the various clubs of the Social Democratic Party.—The group at CHEMNITZ carries on a keen propaganda, and with such success that its meetings are now held thrice weekly instead of once as heretofore.—In a propaganda speech made recently at DANZIG, Chief-Engineer Prehn quoted a significant utterance of the Kaiser: "Plurality of language is a hindrance to the important movement towards solidarity between the nations, a movement whose development is daily becoming more clearly visible to all thinking men. It

is just on account of that plurality of language that the leaders of the movement, at their international congresses, are unable to communicate freely one with another."—**BREMEN:** Twenty-five pupils attending optional Esperanto class in public elementary school.—Progress continues in DRESDEN. The Special Bulletin of the Saxon Esperantist League gives list of 75 Saxon groups, numbering in all over 2,000 members, and a list of 160 Dresden commercial houses corresponding in Esperanto. Four hundred persons present at an Esperanto lecture on Leonardo da Vinci, given by Prof. Lederer, of Prague. Most of the Dresden papers now publish monthly reports on the progress of Esperanto.—Sixty officials on the steamers of the Saxon-Bohemian Steamship Company have just finished a course of Esperanto. They will have frequent opportunity of making use of the language, for this company, with its fifty steamers, yearly takes hundreds of foreigners through the famous "Saxon Switzerland." Several Esperanto classes have been founded recently by working men.—At GERA, certain members of the police force, acting on official instructions from the Corporation, are taking part in the local Esperanto course.—**COLOGNE:** Foundation of a Bohemian Esperantist Club with fifteen members.—The May number of *Dia Regno* contains reports of Y.M.C.A. Esperanto Groups in Prague, Berne, Graz, Birmingham, Merbes-le-Chateau, Rotterdam, Speyer, Valenciennes, Augsburg, Neuchatel, Plauen i V., and Mülheim a. Rhein.

Hungary.—The *Hungara Esperantisto* reports continued progress. The propaganda in Hungary is now at that stage when the Press turns a somewhat mocking attention to the "utopian" idea of an international language, and the Hungarian Esperantist Society is doing useful work in placing before the public the facts and figures of Esperantism in refutation of the ignorant misrepresentations made. In the capital, BUDAPEST, a course is being conducted at one of the advanced commercial schools. S-ro Deszö Szentmariay, the eminent president of the Hungarian Esperanto Society, has succeeded in interesting in Esperanto the Minister of Education, Count Albert Apponyi. Groups are also gradually springing up in the provinces, in VERSEC, KASSA, TEMESVAR, VACZ, &c. S-ro A. Marich, director of the Esperanto monthly *La Verda Standardo*, is also carrying on a keen propaganda.

Madagascar.—Esperanto has now penetrated into Madagascar. In the capital, TANANARIVO, Mr. Gilbert Razafimahazo (as yet the only Esperantist who has won the "Atesto pri Kapableco") is busily spreading the language among his fellow-countrymen. Besides the group in his own town, "La Verda Stelo," he has founded one in AMBUSTRO and another in FIANARANTSOA. Some difficulty is experienced in finding teachers. Mr. Razafimahazo is at present engaged in "Esperantising" a number of "Howas," who will be able in turn to teach their compatriots. Madagascar being a French colony, the inhabitants, called "Malgaches" and divided into tribes (the chief of which is that of the Howas), speak Malgache and French.—A. S.

United States.—Dr. D. O. S. Lowell, vice-president of the New England Esperanto Association, has been appointed headmaster of Roxbury Latin School, BOSTON, the famous preparatory school for Harvard University. Esperanto has long been taught in this school. *Korajn gratulojn al nia fervora samideano!*—On March 26 an Esperanto Club was formed among the employes of the Department of Agriculture at WASHINGTON. Some seventeen pupils meet weekly under the instruction of Professor W. J. Spillman.—Considerable practical interest is being taken in Esperanto at CHARLESTON, S.C., in educational circles, several prominent teachers having enrolled as *samideanoj*.

Esperanto for Medical Men.

A French Doctor's Thesis.

That the medical profession is to the fore in the matter of an international language is not surprising, as it is a profession always in front in any self-sacrificing work for the general good. But in this instance the advantage is not all with somebody else, as will be seen from the short extracts following, from the thesis of a French medical man, Dr. Pierre Corret, presented at the Faculty of Medicine of Paris in November, 1908, for the Doctorate in Medicine, and gaining the coveted mention *très bien*, the highest criticism obtainable.

The title of this thesis is *Utilité et possibilité de l'adoption d'une Langue Internationale auxiliaire en Médecine* (Presa Esperantista Societo, Paris, price 2s. 6d.).

Dr. Corret commences by drawing attention to

THE NECESSITY OF AN INTERNATIONAL LANGUAGE

in order to do away with the acknowledged hindrance to scientific progress caused by the compulsory use of national languages. And he quotes M. Emile Boirac (Rector of the University of Dijon) to the effect that there indeed exists at the present time such a language, which has already been used practically in medicine by Dr. François Lambert in his thesis on "Torsion of the Humerus," at the University of Zürich.

In preparing his thesis, Dr. Corret had occasion to correspond with many doctors and professors, and he has given their opinions as to the need of an international language, under their several names. We see those of Professors Grasset, Lépine, Soulier, Bergonié, Fournier, Ch. Richet, Gariel, and of Drs. Archard and André Broca.

Professor Bergonié, for example, says: "Specialists have so much more interest in keeping themselves *au courant* of discoveries and progress in connection with their special subject. It is necessary to become acquainted with them quickly and exactly, in order to apply them or to look for better. Consequently, those who do not know foreign languages are handicapped in comparison with the others, and those who do are compelled laboriously to spend time in keeping abreast which would be better employed in research. How much better it would be if each author could make a *résumé* of his own paper in an auxiliary language, which the periodical would publish at the same time as the original paper! The *auto referat* read and understood by everybody—what a dream! It is, however, realisable, thanks to the auxiliary language."

Dr. Archard, as secretary to the editors of *Archives de Médecine Expérimentale*, gives his experience with communications from foreign correspondents written "in such French that they are not only illegible in form, but at times altogether unintelligible as to contents."

Dr. Corret also gives a very interesting and convincing letter of Professor Gariel, showing mathematically the great advantage of an international language at International Scientific Congresses.

Chapter II. is devoted to the consideration of

ESPERANTO AT INTERNATIONAL MEDICAL CONGRESSES.

Dr. Corret describes the futile results of polyglot congresses, and cites numerous examples to show the great advantages of the introduction of Esperanto as an official language. He gives some personal experiences at the last International Congress of Hygiene and Dermatology, asserting that four months afterwards he was waiting for the translations of papers read in English and German, in order to know what was then said.

Then follows a list of twenty-six congresses, mostly

international, which have already demanded Esperanto as an official language.

He quotes Dr. Krikortz, of Stockholm, as to his astonishment and satisfaction in passing from a polyglot congress, where everybody was only partially and with difficulty understood, to the First International Congress of Esperantists at Boulogne, where inter-comprehension was an easy matter. Dr. Krikortz's paper, *Pri la Kuracado per Varmo*, referred to above, is then given *in extenso* in the original Esperanto and French.

Dr. Corret states that a proposal to adopt Esperanto will be brought up this year (1909) at the Russian Congress of Piragoff, on the suggestion of the medical section of the University of Kasan.

Other bodies which have taken it up are: the Sixteenth Peace Congress (in the Seventeenth, London, 1908, Dr. Kroita, of the Japanese Pacifist Society, presented a paper in Esperanto); the International Dental Federation, which, on proposal of Dr. Cunningham, of Cambridge, will admit Esperanto at Berlin, 1909; also the Pan-American Scientific Congress to be held December, 1909.

Dr. Corret notes

THE EASE WITH WHICH ESPERANTO IS UNDERSTOOD by an audience, as evidenced by International Esperanto Congresses, and attributes it to the uniformity of pronunciation and accent.

Chapter III. refers to medical works and medical journals. The aim is the realisation of the universal diffusion of scientific knowledge by *précis* in Esperanto, *vis-à-vis* of the original, or even original work in Esperanto; for instance, Dr. Lambert's thesis aforesaid, which Dr. Corret names "the prototype of the scientific works of the future."

Short *résumés* in Esperanto are already made by the Russian review, *Chirurgia*, also by the Journal of the Dental Federation.

The need of a review of current original articles is exemplified by the appearance of the *Journal de Chirurgie*, which gives in one number analyses of eighty-five French, English, German, Italian, Dutch, Russian, and Finnish articles. But this journal appeals only to those who read French.

The Lancet (July 11, 1908) notes that the number of different languages in Hungary and the surrounding districts has led to the institution of a union of Slav medical men for the purpose of propagating Esperanto.

Dr. Corret then mentions the latest development of

ESPERANTO IN MEDICAL JOURNALISM,

the journal of the T.E.K.A. (Tutmonda Esperanta Kuracista Asocio) named *Voĉo de Kuracistoj*, which replaced a former journal published in France in the early days. The *Voĉo de Kuracistoj* was originally a supplement of the Polish medical journal, *Głos Lekarzy*, from which it takes its name.

Mention is made of the *Groupe Méd. Espérantiste de France* (president, Professor Bouchard), which prepared an anatomical dictionary based on the Bâle nomenclature.

The preparation of technical dictionaries is now being undertaken by the International Scientific Bureau under the management of Professor René de Saussure in Geneva, on the same plan as the *Classification Bibliographique décimale de l'Institut International de Bibliographie de Bruxelles*.

Chapter IV. is devoted to a description of the progress of

ESPERANTO IN THE RED CROSS SOCIETY,

and states tellingly the disadvantages to the wounded and doctor alike of the present polyglotism.

In this connection the report of Dr. Ad. Monier, delegate of the *Croix Rouge de France*, to the Esperanto Congress at Dresden, is quoted, describing an experiment by Dr.

Thalwitzer, of Dresden, who in ten lessons taught thirty men of the Ambulance Section, lent to him by General Schmidt, enough to enable them to execute orders on the field without a hitch.

Chapter V. is devoted to the consideration of the general problem of an international language, and proves with unanswerable logic that such a language is becoming a necessity, but that neither a national nor a dead language is suitable for the purpose.

Chapter VI. explains the principles held by Dr. Zamenhof in inventing Esperanto. The internationality of the roots and the means taken to obtain many variations from one root indicate the simplicity of the grammar.

Dr. Corret's thesis should be read by every medical man and scientist, who by so doing will, we think, not be able to resist the

CONCLUSIONS ARRIVED AT BY THE EXAMINERS

—Professors Bouchard, President of the Thesis, Landouzy, Dean of the Medical Faculty, and Liard, Vice-Rector of the Parisian Academy of Medicine—and officially signed by them, viz., that “the choice of a neutral idiom, artificially constructed and easy to learn, is a necessity for an international auxiliary language; and among all the projects, more or less complete, which have been presented since Leibnitz and Descartes up to the present day, Esperanto is the only one which, having all the necessary qualities, has been really able to enter into practical affairs, and which possesses over the whole world a very considerable number of adherents.”

For our part, we have long been convinced of this, and, while heartily congratulating Dr. Corret, we recommend the study of his thesis to all who would obtain a thorough grasp of a very interesting and important subject.

DR. C. J. FULLER.

Brita Kroniko.

Allied Artists' Association.—Oni volu atenti, ke en la posttagmezo de Julio 23, okaze de la Ekspozicio de la A.A.A., en Albert Hall, okazos Esperanta propaganda kunveno kun parolado. Eniro: 1s.; por Esperantistoj, 6p.

Esperantista Vagabonda Klubo.—La geklubanoj de la E.V.K. montris sian kutiman energion dimanĉon, la 6an de Junio. Malgraŭ la necerta vetero, kelkaj Londonaj Gevagabondoj veturis Brajtonon, renkonti tie kunklubanojn. Post la lunĉo la membroj de la du sekcioj kunvenis apud la “Aquarium,” de kie ili vizitis Rottingdean kaj ĝian carman kaj interesan preĝejon. La plejnombro, post la temaĝo, revenis la stacidomon tra la historia urbeto Ovingdean. Kvankam la suno ne ridetis sur la Vagabondoj, la korgajeco kaj la frateco inter ili briligis la tagon.—La administrantoj de la Goupil'a Galerio de Belarto, Londono, invitis la Esperantistan Vagabondan Klubon, ke ĝia pentrista fako faru ekspozicion de siaj pentraĵoj, skulptaĵoj, k.c., en iliaj ĉambroj en Regent-street. Malfermiĝis do, la 24an de Junio (por du semajnoj), bonega kolekto da verkoj de tiu klubo. La Pendiga Komitato konsistis el S-roj Frank Rutter, Paul Henry kaj Alfred J. Hulme.—M. S. R.

East London Esperanto Guild.—Merkredon, la 26an de Majo, okazis, en Toynbee Hall, la duonjara agadkunsido de tiu ĉi grupo. Oni elektis Sinjoron P. Kalisky kiel prezidanton, Sinjoron R. Meczyk kiel bibliotekiston, re-elektis Sinjoron J. Gourlay kiel sekretario, kaj Sinjoron A. Sawyer kiel kasiston. La kursoj daŭros dum la somero, ĉiumerkrede je la 8a vespere.—J. G.

London Club.—Tiu ĉi klubo daŭre kreskas; la nombro

de anoj nun atingis 205. En la lasta tempo okazis du kunvenoj speciale interesaj. Majo 21an prezentigis du teatraĵoj—unu estis komedio tradukita de S-ro H. R. Lawless, kiun ludis Nordstelanoj; la alia estis eltiraĵo el “Mono” (Lytton), kiun tradukis F-ino Sefer kaj ludis la Kluba Drama Rondo. Ambaŭ estis plejlerte prezentitaj. La 11an de Junio okazis bonega koncerto aranĝita de S-ro C. P. Isaac. Multaj personoj ĉeestis kaj la afero tre sukcesis. Rimarkindaj estis la trafaj deklamoj de F-ino F. Barker, B.A. (“Adiaŭ Revoj!”), S-ro C. P. Isaac (“La Omnibusisto”), kaj S-ro P. Blaise (“La Pipamanto”). Bone kantis S-roj Parker, Meulen kaj Hulme, F-ino E. A. Sawyer lerte violonludis, kaj F-ino Wyatt prezentis pianan solon.—La elementan kurson nun instruas S-ro H. D. Akerman, konata pro sia lerteco kaj entuziasmo.—La Vagada Sekcio iniciatita de S-ro Mann faris kelkajn tre ĝuitajn ekskursojn, al Harrow, la Arbaro de Epping (kunaranĝe kun la Buckhurst Hill Grupo), Chislehurst Kavernoj, Shirley kaj Croham Hurst. En la lasta, aranĝita de la Croydon'a Grupo, partoprenis pli ol 80 gesamideanoj, kaj pasigis ĉarmegan tempon. Plej koran dankon esprimas la Vagsekcianoj al la familio de S-ro L. L. Louis, sekretario de la Croydon'a Grupo, pro ilia tre gastama akcepto.—La klubo kore invitas vizitantojn ĉeesti la ĉiuvendredajn kunvenojn en la St. Bride's Institute, Ludgate-circus, de la 7a ĝis 9.30. La nunmonata programo:—*Julio 2*, oni priparolas la temon, “Mia preferata aŭtoro, kaj kial?”; donante triminutan legaĵon Esperante el unu lia verko; *Julio 9*, Debato, “Ĉu ni estas ĉiuj frenezaj?”; *Julio 16*, Parolado de S-ro G. J. Cox pri “La Spirito de Esperanto,” sekvota de diskutado; *Julio 23*, Lekcio pri “La Koncentrado,” de S-ro W. W. Mann.—M. C. B.

Mildmay.—La loka societo organizis plensukcesan koncerton la 17an de Junio. Ĉiujn aranĝojn faris F-ino W. Purdue, kiu prezidis la vesperon, kaj la societo estas gratulinda, posedi tiel ageman kaj entuziasman anon. Ĉeestis preskaŭ cent. Multaj anoj de la grupoj London Club, Clarion kaj Norda Stelo helpis ĉe bonega programo. La societo jam ricevis kelkajn novajn anojn rezulte. Jen la programo por Julio:—*Julio 1*, *Interparolado*; *Julio 8*, *Ludoj*; *Julio 15*, *Debato*, “Ĉu ni kiel Esperantistoj devus subteni la militpreparadon?”; *Julio 22*, *Lekcio* pri la Botaniko (Parto IIa), F-ino W. Purdue; *Julio 29*, *Anekdotvespero*.

Blackpool.—La ĝenerala kunsido ĉiujara de la Fylde Esperanta Societo okazis Majo 24 en la Secondary School, Raikes-road. Oni decidis daŭrigi dum la somero la ĉiusemajnecon de la kunvenoj, sed ŝanĝis la tagon kaj manieron. Ĝis plua avizo oni kunvenos ĉiumerkrede ĉe No. 3, Raikes-road, je la 7.30, kaj promenos kamparen aŭ marborden. Oni ĝojos akcepti ĉiujn samideanojn, kiuj vizitos Blackpool.—Dum la vintraj monatoj S-ro G. R. Mills kondukis Esperantan kurson en la Waterloo-road Lernejo, sub la aŭspicioj de la Edukada Konsilantaro, por infanoj de la Elementaj Lernejoj. La klaso enhavadis meznombro 50 infanojn, ĉiuj tre interesataj pri la lecionoj.

Bolton.—La ĉi-tiea grupo nun kunvenas ĉiudusemajne anstataŭ monate. Antaŭnelonge la klubo havis la grandan plezuron, ricevi viziton de Pastro J. Ashby, prezidanto de la Southport Grupo. La membroj esperas reciproki la viziton per ekskurso al Southport.—En la grupa paroliga kurso oni nun komencis uzadi la Bildegojn-Afiŝojn de Thos. Cook & Sons, kun la akompananta priskriba libro verkita de S-roj Marshall kaj W. W. Mann. La membroj multe ŝatas tiun amuzan kaj progresigan metodon.—Pastro J. E. Kent, B.A., estro de la Church Institute Lernejo, bonvole akceptis esti prezidanto de la grupo. Valoran anon oni ankaŭ akiris per la transloĝo de S-ro G. Haythornthwaite, el la Sudstela Grupo en Londono. Ĉiuj vigle kunhelpas,

kaj rezultas konstanta disvastigo de nia afero en la regiono.—A. R. H.

Brighton kaj Hove.—Tre interesan kaj sukcesan koncerton prezentis la klubo la 27an de Majo. Ĉeestis ankaŭ kelkaj samideanoj el Lewes. Nova trajto ĉe la programo estis la ludado de "A Norman Conquest."* La aplaŭdoj ricevitaj de la lerta verko de nia fervora amiko S-ro Morrison montras, ke ĝi estas tre trafa propagandilo. La rolojn bonege ludis F-inoj Cripps, Gardner, Eklund, kaj S-ro Allen.—La Vagada Sekcio nun rekomencis siajn ekskursojn ĉiudusemajnajn. La ordinaraĵ monataj kunvenoj grupaj daŭras dum la somero.

Coventry.—Pli ol okdek personoj—inter ili vizitantoj el Birmingham kaj Leamington—ĉeestis "kursfinan" festenan kunvenon de ĉi tiu grupo en la Clarion Rooms, Broadgate, la 22an de Majo. Tre ĝuita programo de kantoj, deklamoj kaj propaganda teatraĵeto estis lerte prezentita de la membroj. Dum la vespero oni anoncis la Esperantisman programon aranĝitan por la somero. Ĝi konsistas el samideanaj kunvenoj kvazaŭ-propagandaj en Coventry, Birmingham, Leamington, Rugby, Nuneaton, k.t.p., kun intermetitaj piedaj kaj biciklaj ekskursoj. (Informigu ĉe S-ro Wright, 20, Osborne-road, Earlsdon, Coventry.) Oni ankaŭ anoncis la ĵusan aliĝon de la grupo al la U.E.A., kaj la starigon de "Esperanto-Oficejo" ĉe la librovendista firmo Ward en Broadgate. Dancado agrable finis la ĉarman festeton, kiun detale raportis lokaj ĵurnaloj. Ni gratulas niajn samideanojn en Coventry pri ilia propaganda vigleco. Ni antaŭvidas rimarkindajn progresojn de nia movado en la Mezlando dum la venonta vintro.

Norwich.—La 27an de Majo, la du ĉitieaj grupoj aranĝis ekskursan kunvenon en la beleta vilaĝo Drayton. Vespere post la temango, F-ino A. Eymore, parolante en la nomo de la membroj, esprimis Esperante ilian dankon al S-ro A. A. Austin, la sekretario, pri lia multe ŝatata laboro kiel Esperanta grupinstruisto, kaj petis lin akcepti, kiel memoradon de la grupo, cigared-ujon. Post respondo de S-ro Austin, sekvis improvizita programo de kantoj kaj deklamoj.

Torquay.—En Majo nia konata samideano Generalo G. Cox, estante libertempe en Torquay, vizitis la tiean kurson lerte kondukatan de S-ro Richard Sharpe. Li tre ĝojis konstati la bonegan progreson kaj fervorecon de la lernantinoj.

Truro.—Sub la aŭspicioj de la nove fondita "Truro and District Esperanto Society," nia fervora propagandisto S-ro F. M. Sexton, A.R.C.S., F.B.E.A., el Londono, la 20an de Majo, faris paroladon pri "La Internacia Lingvo." S-ro J. J. Smith, J.P., prezidis la multenombrian ĉeestantaron, kiu aŭskultis kun granda intereso la trafajn kaj konvinkajn dirojn de la paroladanto. Sendube lia vizito multe helpis la novan grupon, kiu jam kalkulas 25 membrojn.

Kvara Skota Kongreso.—Ni bedaŭras, ke pro la frua presigo de la BRITISH ESPERANTIST de Junio, ni ne povis enmeti la anoncon senditan al ni pri tiu ĉi Kongreso, kiu okazis en Perth la 12an de Junio. La Perth'a Grupo, kiu kvankam juna grupo estas tre vigla kaj entuziasma, entreprenis la laboron de la Kongreso kaj faris ĝin triumfa sukceso. Preskaŭ 200 Esperantistoj el diversaj partoj de Skotlando ĉeestis kaj montris per sia entuziasmo, ke la movado en la norda parto de Britujo faras grandan progreson. La Ĉefurbestro (Lord Provost Cuthbert) malfermis la Kongreson per simpatiaj vortoj kaj sur la estrado kun li estis la Gilddecano (Dean of Guild Wotherspoon), la Prezidanto de la Lernejkonsilantaro, kaj aliaj eminentuloj el la urbo, kiuj ankaŭ parolis al la kongresanoj. La Kongreso, sub la prezido de S-ro McLaren, prezidanto de la Perth'a Grupo,

* Baldaŭ aĉetebla kiel aparta broŝuro ĉe la B.E.A., po 3 pencoj afranke.

traktis pri Skota Federacio, proponita de Pastro Beveridge el Dundee. S-ro Warden, Edinburgo, kontraŭproponis tri federaciojn por diversaj regionoj en Skotlando, kun nacia komitato el la federacioj por aranĝi naciajn kongresojn. Post diskutado la afero sendiĝis al komitato, kies sekretario estas S-ro G. A. Brown, 3, Windsor-terrace, Craigie, Perth, por trakti kun diversaj grupoj kaj prepari bazon de federacio aŭ federacioj. Proponon de S-ro Brown por aparta Skota gazeto la Kongreso opiniis antaŭtempa. La Kongreso decidis kunveni en Glasgovo en 1910. Per komplezo de la Urbkonsilantaro la kongresanoj estis regalitaj en tefesteno. En la vespero okazis bela koncerto. Unu el la plej ŝatataj eroj en la programo estis la kantado de "Kusas somero" kaj "Ho, mia kor," de blinda samideano, S-ro Mackey el Montrose, kies belan voĉon majstre akompanis ĉe la fortepiano S-ro Grieve, ankaŭ blinda samideano. Dimanĉon S-roj Page kaj Warden, Edinburgo, entreprenis diservon. S-ro Page parolis de la teksto: "Mia patro laboras senĉese kaj mi ankaŭ laboras" (Johano v. 17).

Edinburgo.—Okazis en Edinburgo, la 22an de Majo, grava konferenco pri "Esperanto en la Servo de la Dia Regno." Inter pli ol cent ĉeestantoj troviĝis kelkaj pastroj kaj misiistoj. Pastro Beveridge el Dundee malfermis la diskutadon kaj montris en kiaj vojoj Esperanto jam estas uzita en la servo de Dio. Li opiniis, ke la misia kampo estas bonega regiono por la uzado de Esperanto, kaj citis la fakton, ke jam misiisto en Zululando instruis 30 geknabojn pri Esperanto kun sukceso. Kelkaj personoj partoprenis en la diskutado kaj inter ili D-rino Mears, eksmisiistino el Hindujo, kiu organizis la kunvenon, kaj S-ino Bailey, eksmisiistino el Hindujo, subtenis la opinion de Pastro Beveridge pri la utileco de Esperanto en kristanaj misioj. F-ino E. S. Muir parolis pri laboro por Esperanto inter la blinduloj, kaj S-ro Page pri la traduko de la Biblio. S-ro Warden, kiu prezidis, legis interesan leteron de Kolonelo Pollen pri la disvastigado de Esperanto en la lernejoj kaj kolegioj kaj K.U.J.V. en Hindujo.

Glasgow.—La sekretario de la ĉi-tiea grupo, S-ro Richard J. Maclaren, 2, Vinicombe-street, Hillhead, Glasgow, danke ricevos de aliaj sekretarioj, hejm- kaj eksterlandaj, sugestojn kaj proponojn por propagando kaj la gvidado de grupaj kunvenoj kaj kursoj, ĉar li jam pripensas sian programon por la venonta vintra kunvenaro.

Montrose.—La 17an de Majo, antaŭ la "Montrose Troop of Boy Scouts," faris paroladon pri Esperanto S-ro J. D. Simpson, kiu klarigis detale ĝian celojn kaj utilecon. Ĉeestis Leŭt.-Kol. Spencer, la prezidanto de la loka "Skolt-Asocio," kaj la estro S-ro Ch. Millar. La junularo aŭskultis atenteghe, kaj multa intereso elvokiĝis. Jam komencas lerni la lingvon la estro kaj kelkaj trupanoj.

Kanado.—The *Amerika Esperantisto* reports that at a meeting of the Canadian Society of Forest Engineers, held in OTTAWA on March 11, an International Association of Foresters was founded, in connection with which a paper will shortly be published in Esperanto.—Mr. C. W. Noddings, a rancher in SASKATCHEWAN, has succeeded in getting together a large and enthusiastic Esperanto class among his neighbours in the ranching district. At least half the population round about is non-English, especially French, and as considerable difficulty is experienced by this section of the community in mastering English, Esperanto should prove of great practical use here.

Esperanta ŝipo al Barcelono.—Bedaŭrinde, pro la nemultaj ricevitaj aliĝoj estis neeble fari la necesajn arangojn por la P. kaj O. ŝipo *Vectis*.—H. BOLINGBROKE MUDIE.

La Dua Brita Kongreso en Leeds.

Majo 29an ĝis Junio 1a, 1909.

Plena sukceso kronis la viglan preparadon, kiun la Jorkŝiraj amikoj faradis jam de kelkaj monatoj por la festoj okaze de la ĉiujara kunveno de la B.E.A. Kiel en Edinburgo lastan jaron, tiel ĵus en Leeds oni havis plej gajajn kaj kontentigajn kunvenojn kaj ekskursojn. Kvankam Leeds ja ne povas fieri kiel Edinburgo pri belega propra situacio, ĝi tamen havas apud si tre belajn kaj vizitindajn regionojn; kaj ĉu en la Esperantistaj koroj tie ne ja regas tiu sama varma gastama sento, kiel en ĉiuj landoj kaj lokoj de l' mondo? Ĉie, kie kunvenas Esperantistoj por la alta komuna celo, oni trovas nur ĝojon, gajecon kaj senliman entuziasmon. Tiel estis ankaŭ en Leeds, kaj ĉiu partopreninto tie en nia ĉiujara festo de l' frateco certe longe memoros kun tre viva plezuro la bonan tempon tie travivitan.

Jam vendredan vesperon komencis alveni el ĉiuj flankoj de Britujo la gesamideanoj. La skribinto vojaĝis kun gaja esperantista kompanio el Londono kaj la longan kvarhoran veturadon tute agrable pasigis per jen serioza jen ŝerca interbabilado kun la samvagonanoj. Tiuj kunveturoj en vagonaro aŭ tramvagono estas ja bonegaj propagandoj. La ofta eksplodo de gaja ridado, la evidenta spirito de amikeco kaj bonkoreco, kiu radias el ĉiu samideana vizaĝo, rapide vekas en ia profanulo kunvojaĝanta varman simpatian al nia afero, kaj la rezulto estas preskaŭ ĉiam novaj varbiĝoj al nia paca armeo.

Alveninte do en Leeds je la 5.32 en bonega humoro, ni trovis jam sur la stacidoma perono la konatajn vizaĝojn de S-roj Maréchal kaj Hotchkisson kaj aliaj Leeds'aj amikoj. Tiuj baldaŭ nin metis sur la vojon al la granda kaj komforta Grand Central Hotel, kiu dum kelkaj tagoj devis fariĝi kvazaŭ centra loĝejo kaj sintrovejo de la kongresanaro. Post malmulta tempo alvenis plua taĉmento de invadantaj samideanoj, 20 geamikoj el Edinburgo, kaj dum kelkaj minutoj la alta enira halo de la hotelo eĥis per la ĝojaj sonoj de reciproka rekonado kaj intersalutado. Kiel plezuro-plenaj estas tiuj momentoj de revido, kiam samideano kun vera Esperantisma korsento premas la manon al samideanoj jam de unu jaro ne viditaj, sed pri kiuj fidela memoro konservadis en la koro netan bildon! Kiel ĝoje estas, paroli buŝe al kara amiko, kun kiu oni tra monatoj kondukis ĉiateman korespondadon, kaj kies opinion oni volas nepre scii propravoĉe pri cent diversaj aferetoj! Efektive, eĉ se al la genia elpensado de nia amata Majstro oni povus alskribi nur la intiman amikecon, la reciprokan toleremon, kiun ĝi vekas inter samlandanoj, ĝi ja jam superus per tio sola ĉian homan kapablon ĝin laŭmezure rekompenci!

Kolektiĝis nun en la hotelo ĉirkaŭ 80 samideanoj. Oni do supreniris en specialan ĉambron por profiti per festo la kuneston. Post kiam oni aklande elektis prezidanto de l' kunveneto S-ron J. M. Warden el Edinburgo, S-ro Hotchkisson kaj poste S-ro Maréchal en la nomo de la Jorkŝira Federacio per varmaj paroladoj bonvenigis al Leeds la gastojn, kaj admonis al ili bone sin amuzi dum sia restado. Tion oni ja intencis fari kaj efektive plene faris! Fine, kungoĵinte per kanto kaj deklamo kaj babilado ĝis malfrua horo — la Esperantistoj dum la kongresoj ja scias elutiligi ĉiujn horojn de la tago kaj ankaŭ de la nokto — ni iris litten por ripozi antaŭ la laboroj de la sekvonta tago...

Matene, la festantoj per diversaj vojoj trairis kun flirtantaj standardetoj ĝis la Akceptejo — la "Northern Institute of Languages" — por enskribi siajn nomojn en la Kongresan Libron kaj peti diversajn sciigojn pri la programo de l' tago.

Vizitado al la Muzeo, la Urbdomo, la Galerio de Artoj — ĉiu priskribita en la bonega kongresmemoraĵo pre-

parita de la organizintoj — okupis la matenon kaj akiris la apetiton por la festeno je la unua horo en la Grand Central Hotel. Pli ol 200 gesamideanoj altabl-iĝis en la bela manĝohalo. La vidaĵo ja memorigis pri la famaj manĝoj en la Corn Exchange dum la Tria Kongreso en Cambridge. D-ro Pollen prezidis. Apud li sidis Profesoro Maréchal kiel reprezentanto de la gastiganta Federacio, S-ro J. M. Warden, S-ro H. B. Mudie, S-ro Rhodes, kaj aliaj. Dum la festeno alvenis ĝustatempe el Varsovio saluta telegramo de la Majstro: "Al la dua Brita Kongreso korajn salutojn. — Zamenhof." Leginte tiun telegramon — kiun aklamis entuziasmega aplaŭdado — S-ro Maréchal esprimis "Jorkŝiramaniere" bonvenon al la vizitantoj. Diversaj gastoj respondis varmasente al la bonkora parolado, inter ili S-ro A. C. Poiré, vic-konsulo de Francujo, kiu diris, ke kvankam li ne havas oficialan mandaton de sia registaro por oficiale ĝin reprezenti, li tamen tutkore ĉeestas por atesti proprabuŝe pri sia sincera simpatio al la Esperanta movado, kiu jam tiel multe faras por la interproksimigo de la popoloj. Parolis ankaŭ S-ro G. J. Cox por la Londonanoj, S-ro Malloch por la Skotoj, kaj S-ro Blaise transdonis al la festenanoj la fratajn salutojn de Francujo kaj Belgujo.

Je la 2.30 vikle babilanta kompanio troviĝas sur la ŝtuparo antaŭ la Urbdomo, kaj kun la interŝercado kiu ĉiam karakterizas tiajn okazojn, aranĝas sin por grup-fotografiĝo. Antaŭ la kongresanoj sidas honora gvardio de la Leeds'aj Knabaj Skoltoj... Post tiu grava rito oni devas transkolektiĝi ĉirkaŭ la apuda monumento sur la Urbdoma placo, por publika propaganda manifestacio. Precize je la horo anoncita — la 3a — S-ro Mudie ekparoladas angle pri la "Utileco de Esperanto," kaj montras per trafaj klaraj vortoj la grandajn servojn, kiujn Esperanto jam liveras kaj ĉiam pli kaj pli liverados al nia moderna civilizacio. Lin sekvas S-ro G. J. Cox, la lerta organizinto de la granda propaganda koncerto en la Queen's Hall, kaj populare prezentas la gravan signifon de l' Esperantismo por la interpacigo kaj feliĉigo de la mondo. Poste, S-ro J. M. Warden skizas per sentoplenaj vortoj la bildon de D-ro Zamenhof, la ĉefa el Esperantistoj, kies modesteco kaj nobleco de spirito jam varbis al li la profundan respekton kaj amon de multmilopaj koroj en ĉiuj landoj de la tero, kaj kies ĉiam plej takta kaj dolĉe dignoplena sintenado kaj ekzemplo jam kondukis sendanĝere la diligentan kolegaron tra multaj malfacilaj situacioj. Lasteparolas S-ro Page, la gajhumora kaj agema sekretario de l' Edinburga Grupo, kaj klarigas per sonoranta voĉo al la komercistaro de Leeds la jaman disvastiĝon de Esperanto en la komerca mondo... Bedatirinde estis, ke la supera allogo de la pentekostaj libertempajoj iom malgrandigis la nombron de la neesperantistaj ĉeestantoj. Sur tiuj tamen, kiuj efektive alestis, la trafaj paroladoj sendube havis plenan efikon, kaj inklinigis pluajn personojn enviciĝi inter ni.

Dum kelkaj Esperantistoj faris promeneton ĝis Woodhouse Moor, aliaj kunvenis en la Akceptejo, sub la prezido de Pastro Rust, por interparoli pri la tradukado de la Biblio. Partoprenis en la diskuto Pastroj W. J. Wingate kaj A. L. Curry, D-ro Isabella Mears, S-roj A. Blott, Garbutt, Barlow kaj W. M. Page. Fine oni elektis komitaton por helpi Pastron Rust en la multbezonata laboro.

Specialan kunvenon ankaŭ organizis la Societo de la Esperantistaj Socialistoj, kaj pridiskutis la planon de agado por la venonta vintro. Ĉeestis multaj kamaradoj el ĉiuj partoj de Britujo, kaj la kunsido, kiun prezidis S-ro Warden el Edinburgo, estis ĉiel kontentiga kaj sukcesa.

La ĉefa okazo de la tago estis la Manifestacia Kunvenego en la bele per flagoj ornamita Albert Hall, kiun baldaŭ plenigis multnombra kaj entuziasma samideanaro, kun multnombra publiko, sub la prezido de S-ro J. M.

Warden. Bonega programo prezentigis. La Esperantista Horo, lerte kondukita de S-ro Clarkson el Huddersfield, multe ĉarinis la aŭdantaron en la kantoj "Forte soifas mia animo," "Ĉe la Alanriverbordo," kaj "Dolĉa Vent'." Bonegajn solojn kantis S-ro J. Brinton Moses kaj S-ro Brooks, kaj la konata Leeds'a kantistino F-ino Alice Hayes, kies belega voĉo ravis ĉiujn en "La Villanelle" kaj "Ombra mal fu," kaj bisajo. Varman aplaŭdon ricevis ankaŭ S-ro G. Eckstein per sia mandolina ludado de pecaro el "Il Trovatore." Unu ĉefaĵo de la vespero estis la angla parolado de nia amata Prezidanto D-ro Pollen, pri "la vivlaboro de Zamenhof." La kolonelo, kies stariĝon oni akceptis per longa aklamado, komencis, je ĝenerala aplaŭdego, per dankesprimoj en la nomo de l' vizitantoj al la Leeds'aj amikoj kaj la Jorkŝira Federacio, pro la gastamia akcepto kiun ili faras. Li atentigis sian aŭskultantaron neesperantistan pri la tre videbla facileco, kun kiu la Esperantistoj sin interkomprenas per Esperanto, kaj fine admonis la samideanojn, ke ili ĉiam konservu sian unuecon kaj solidaran fidelecon al la veraj principoj tutpotencaj de la Esperantismo. "Unueco estas forto; forto estas venko." La alia ĉefaĵo de la programo estis la prezentado per la Leeds'a Esperanta Societo de la komedio "Elpelu lin,"* bone tradukita de S-ro Hedley Ince el la angla verko de T. J. Williams. Tiu teatraĵo estis amuzega farso, kaj la komikaj situacioj, lerte ludataj de F-ino E. Cobb, S-roj Halstead, Ince, Eckstein, Blakey kaj Halstead, elvokis oftan ridadon ĉe la ĝuanta rigardantaro. La "unu, du, tri," de la atleta kolportisto Nobs ja fariĝis la ĝenerala ŝercdiro de l' Kongreso.

Dimanĉan matenon oni solenis per fruhora diservo en Esperanto en la Preĝejo de St. Johano, New Briggate, kondukita de Pastro J. C. Rust, laŭ speciale presita teksto.† La temo de la predikado estis Galatoj v. 22: "La frukto de la spirito estas amo, ĝojo, paco," kaj li montris kiamaniere la fruktoj de la "nova spirito" sentata en la Esperantismo estas la universala frateco kaj paco inter la nacioj.

Dum la tago la kongresanoj vizitis la ruinojn de Kirkstall Abatejo, kaj la belan Roundhay Parkon, plene utiligante la okazon por amika kaj langlertiga interbabilado en la kara lingvo, kaj voje disdonante al la preterirantoj propagandilojn.

Vespere okazis alia diservo en la Salem Congregational Church. Multenombra samideanaro partoprenis, sub la kondukado de Pastro Bertram Smith. Asistis horo kun specialaj Esperantistaj kantistoj, inter ili S-ino Bell, kiu kantis kun profunda sento "Resta kun mi." Pastro Francis Wrigley, parolante en Esperanto pri Romanoj v. 5: "La espero ne hontigas," priskribis la internacian lingvon kiel simbolon de l' espero — espero pri la estonteco, espero pri la frateco de l' homaro, espero pri la triumfo de la paco kaj bonfarado. Poste Kolonelo Pollen, kiu legis Psalmon esperante laŭ traduko de D-ro Zamenhof, je komuna peto diris kelkajn vortojn pri nia Majstro, kaj varme alvokis al la ĉeestantaro partopreni persone en la sankta afero.

Samvespere, denove amika kunsido en la Central Hotel. Bonega ideo de la organizintoj, kunloĝigi tiom da samideanoj en tiel oportuna domo! Tre agrabla estis tiu improvizita festeto. Kelkaj amikoj kantis; S-ro Currie deklamis, kun sia tre — ni preskaŭ diris tro — preciza elparolado; S-ro Hoskisson bonege deklamis la Jorkŝira-dialekte verkitan poemon de Tennyson, "The Northern Farmer." Ni ne timas, ke tiu dialekto iam fariĝos lingvo internacia; Esperanto — eĉ por anglo — estas multe pli komprenebla! S-ro Richard Sharpe deklamis la belajn malfermajn liniojn el la unua akto de "Ifigenio en Taŭrido" de Goethe-Zamenhof

kun vera sento kaj bela elparolado. Fine, S-ro Mudie fluege kaj tre amuze sciigis, kiel li kaj tri amiko aventuroplene pasigis tiun posttagmezon.

Lundo estis la ĉefa tago de la Kongreso, pro la oficiala agada kunsido de la B.E.A., kiu komenciĝis je la naŭa en Albert Hall. Pri tiu kunveno oni trovos specialan raporton sur alia paĝo.

La programo anoncis por la posttagmezo ekskurson al la belaj Arbaro kaj Abatejo de Bolton, kaj tien ja multaj samideanoj envagoniĝis, sed jam dum la veturo eksanĝigis la vizaĝo de lia Moŝto la Vetero, kaj kiam fine oni atingis la stacion, falaĉas pluvego, ŝajne faladonta dum la tuta tago. Sed la Esperantistoj scias agrabliĝi al si ĉian veteron. Kun la kongresanaro sub la ŝirmanta atendejo staris ja multaj dekoj da neesperantistoj, pentekostaj libertempuloj egale malhelpataj de la malfavora vetero. Kial ne malteni ilin per improvizita propaganda manifestacio Esperanta? Dirite, plenumate! Post kelkaj minutoj S-ro Blaise klarigas jam al interesata samideanaro la utilojn de la Ĉefeĉa Ĉekbanko. La profanuloj aŭskultas ankaŭ, mirante je la bonsonantaj vortoj kaj la ofta aplaŭdado kaj evidenta facileco, kun tiuj ŝajne angloj sekvas la oratoron. Poste surbenkiĝas la skribinto, kaj en la angla lingvo komprenigas la misteron, kaj skizas la ĝojojn kaj utilojn de l' Esperantismo. Sekvas Frankfurta samideano kaj Esperante salutas siajn anglajn fratojn, esperantistajn kaj ne-esperantistajn, por kiuj lastaj oni tradukas anglajn liajn parolojn. Samideano el Rochdale montras, kiel Esperanto aktuale utilas al aro da liaj samurbanoj nuntempe entreprenantaj vojaĝon al Frankfurt (koincido!) pro municipala celo, kaj fine Pastro J. C. Rust parolas kelkajn bonegajn sentoplenajn vortojn pri ia spirito de kristana frateco, kiun efektivas internacie la Esperantismo. Korega kantado de "La Espero" finas la sukcesan kunveneton, kiu certe plenumis al la publiko ĉeestanta, ke Esperantismo kaj Esperanto estas ne iaj ĥimeroj de nepraktikaj songulaĉoj, sed forto efektiva, potenca, sentata jam en la koro de multaj homoj...

Vespere, neniel laciĝite per la promenoj de la tago, oni ree troviĝas en la Albert Hall, tute preta por la bonegaĵoj de la "Granda Koncerto" preparita tiel lerte de la Jorkŝiraj amikoj. Ĉeestis pli ol 500 personoj. La unua programero estis kanto "Mi aŭdas vin," bele plenumita de F-ino A. C. Diaper. Poste du Bradfordanoj, F-ino Rowling kaj S-ro Holmes, prezentis scenon el "Skolo de Skandaloj." La lertega ludado vekis ĉe la feliĉa rigardantaro longan aklamadon. Efektive niaj nordaj amikoj scias ja bone, kio estas ludado. La bela baso de S-ro W. Harvey el Edinburgo nun aŭdiĝis en "Malamikon mi ne timas" (I fear no foe), ankaŭ poste en "Al la vespera Stelo" el Tannhäuser, kaj F-ino Diaper denove ĝojigis nin kantante "Sunbrilo kaj Pluvo" kaj "Unu lingvo, unu koro." S-ino Mudie, kiu bedaŭrinde ne povis ĉeesti, anstataŭis S-ro R. de Ladèveze el Hamburg, kaj pro sia perfekta deklamo de la ridiga monologo pri la "simpla-nuanca" artisto devis prezenti kiel bisajon ne malpli amuzantan ŝerckaptilon pri ia "Najbara Disputo." Neimitebla estis lia: "Se vi havas protektantojn, bone! Se ne — *ffiteveet!*" S-ro Fortune bone prezentis solon violonĉelan. Tiam estis la vico de la Ŝipilanoj, kiuj prezentis scenon el "Edziĝo Kontraŭvola." La interparolado inter la edziĝon deziranta-timanta Sganarelo kaj lia amiko Geronimo estis tre trafe ludita de S-roj Farnell kaj S-ro Whitehead. La rolon de Dorimeno bonege plenumis S-ino Rennard, kiel ankaŭ S-roj Ackroyd kaj E. Parker tiujn de la vip-lerta frato Alcidaso kaj la neatentigebla filozofo Pankraso. Unu tre rimarkinda trajto de tiuj prezentadoj, ja de ĉiu kanto, estis la bonega pura internacia elparolado. Evidente la Nordanoj tute ne bezonas la diversajn ĉirkaŭbarajn admonojn kaj konsilojn pri la

* Ekzempleroj de tiu komedio, enhavita en la bele presita programo de la festoj, estas sciteblaj ĉe la B.E.A., po 6p.

† Ankoraŭ ricevbla ĉe la B.E.A., po 5p.

prononcado de Esperanto, kiujn la lernolibristoj devas enmeti en siajn verkojn por la gvidado de la Londonanoj kaj Sudanoj. Espereble, tiaj naciaj kongresoj baldaŭ efikos la malaperon de la longaĉaj kvazaŭ-diftongaj sonoj, kiuj tiom malĉarmas la orelojn de niaj alilandaj samideanoj.

Post la koncerto venas la balo. La granda ronda halo de la Albert Hall bonege taŭgis kiel dancejo, kaj sur ĝia brilanta planko ĝis "frua" horo pasis kaj repasis en senĉesa turniĝado la valsantaj paroj, formiĝadis kaj interplektiĝis kaj disvolviĝadis gajaj rondoj de geamikoj. Nur je la 1-a matene oni finis la feston per entuziasma rondkantado de "Auld Lang Syne."

Nun, ho ve, alproksimiĝas la horo de l' disiĝo. Jam tiun nokton la Skotaro forveturos Skotlandon, S-ro Mudie kaj aliaj forveturos Londonon... Oni kompreneble devas fari al la forirontaj samideanoj decan forsendan saluton. Baldaŭ do kolektiĝas en la Midland Stacio bruanta kompanio. Vigle oni vetkrias: Vivu la Skotoj! Vivu Warden! Vivu Page! De sur fervoja portvagoneto, iu Edinburga samideanino kondukas fervorulan kantadon de "Ni restu fidelaj." Tiun kaptantan kanton sekvas "La Espero," huraoj, vivu-krioj... Nian gajularon ĉirkaŭas la scivolema publiko, mirante, kio povas ja elvoki tian entuziasmegon... Sed "envaĝoniĝu!" blekas la fervojistoj, kaj nun okazas tumulta manpremado kaj adiaŭdo, kaj fine, je laŭtaj voko de "Bonan vojaĝon! Ĝis revido en Barcelono!" kaj skuado de ĉapeloj kaj poŝtukoj kaj ombreloj, la vagonaro forglitas en la nokton... Poste, sama sceno ĉe la foriro de la Londonanoj. Potenca interamikigilo, efektive, la "nova sento"!

Sed restis ankoraŭ multaj, por partopreni marde la ekskurson al Knaresborough kaj Harrogate. Feliĉe la vetero, kvankam malvarma, estis pli favora ol hieraŭ. Pli ol okdek Esperantistoj forveturis matene per la 10.52 vagonaro al Knaresborough, verdigante la peronon per siaj brave flirtantaj standardetoj. En Knaresborough nin renkontis loka samideano kaj gvidis ĝis la altaj ruinoj super la rivero, kie oni restis dum kelkaj minutoj por ĝui la belan vidaĵon... Sed oni devas profiti la belan veteron! Kelkaj malsupreniras por rempromeni sur la rivero, la ceteraj piediras laŭ la alta vojo apud la riverkrutaĵo ĝis la kaverna de Eugene Aram. Poste, denove survoje, por kvar-mejla marŝado ĝis Harrogate, urbo, kies urbestroaro utiligas Esperanton por reklami la famajn mineralajn fontojn tie ekzistantajn. Tie ni trovis S-ron Maréchal kun aro da biciklistoj, kun la verda standardo fiksita al la gvidiloj de l' maŝinoj. Ni kune direktis niajn paŝojn al la "Imperial Café," kie nin jam atendis en speciala ĉambro bonega manĝeto. Eĉ la vegetaristoj, kiuj ja havis en Leeds sian apartan restoracion, povis tie havigi ĉion deziratan. Poste disiĝo kaj promenado laŭvole en la urbo okupis la horojn... kaj tiel finiĝis la longe memorota Dua Brita Kongreso.

Plena sukceso ĝi estis, tiu Kongreso, kaj nerifutebla pruvo de la granda utileco kaj efikeco, kiun povas havi federacio por la propagando, ĉar efektive al la Jorkŝira Federacio, kaj speciale al la monatlunga sinoferema klopodado de S-ro F. G. Maréchal, kaj S-roj Ince, Hoskisson, Farnell, Holmes, kaj aliaj fervoraj samideanoj ni ŝuldas la bonegan organizon kaj plenumadon de ĉio. Al ili, kiel ankaŭ al la *Yorkshire Post* kaj la *Leeds Budget*, kiuj tre kompleze enpresis longajn raportojn pri la Kongreso, kaj al ĉiuj, kiuj iel kunhelpis al la sukcesigo de l' festo, ni en la nomo de la Asocio esprimas plej koran kaj varman dankon.

Finiĝis nia Kongreso, nia ĉiujara festo de frateco. Kiajn sentojn ni en niaj koroj el ĝi disportas hejmen? Unue per ĝi ni lernis, kion signifas la vorto "Jorkŝir-maniero": gaja tutkoreco, sincera gastamo, vera samideaneco. En ĝi, ankaŭ, ni ĉerpis novajn fortojn, novan

entuziasmon por la propagando de nia ideo; en ĝi ni konstatis, ke ni ĉiuj solidare laboras en vera amikeco por la efektivigo de komuna altidealo; en ĝi ni ĉiuj kun ĝojo resentis tiun misteran nepriskribeblan senton, la korkaptantan potencon de la interna ideo de la Esperantismo...

En la sereneco kaj forteco de tiuj altaj sentoj ni nun vigle klopodu metode kaj neŝanceble por la plua disvastigado de nia kara lingvo. Ree ni konstatis, ke Esperanto plene taŭgas por ĉiaj celoj de la vivo, idealaj kaj praktikaj. Ni do ne malsaĝe perdu nian tempon diskutante *pri* la lingvo, ni ĝin uzu, propagandu kaj tiel rapidigu la alvenon de tiu tago, kiam tiu sama ĝojo kaj feliĉo, kiun ni samideanoj per ĝi jam de longe sentas en nia propra koro, penetros kaj venkos la korojn de l' tuta homaro.

Ĝis revido!

W. W. MANN.

A World-People.

It may be said, indeed, that there exists a real Esperantist people, which already, like every other nation, is beginning to have its common traditions, but which differs from European nations or savage tribes in that it is a nation of brothers. Every individual member of this great international body feels himself bound to every other member by the most powerful bonds of solidarity. Unlike citizens of one and the same fatherland, who too often are kept asunder by political or religious animosity, these Frenchmen, Englishmen, Germans, Slavs, Italians, Americans, Scandinavians, Spaniards, Japanese, are held together by love of a common ideal. This spirit of agreement is not merely international: Esperanto establishes harmony even between fellow-countrymen; puts an end to differences between Irishman and Englishman, between Czechs and Germans, between Nationalists and Socialists, between Churchmen and Freethinkers, between Catholics and Protestants. In the words of the Apostle Paul, "There is here neither Jew nor Gentile, neither circumcised nor uncircumcised, neither barbarian nor Scythian, nor bond nor free"; "there is no difference between Jew and Gentile." There is no worrying about a neighbour's opinions; each sees in the other a *samideano*, a brother, and feels towards him a spirit of charity. Esperanto—note this well—belongs to all, and is the property of no sect. In Esperantism may be found every shade of political or religious opinion. What allows of this union between individuals of differing or even contrary opinions is the spirit of wide and kindly tolerance without which Esperantism is inconceivable. All these assertions are, of course, based on frequent personal experience, on real facts arising out of the various congresses and meetings which have been held by Esperantists. Those who have not been present at our Esperanto Congresses cannot imagine what these wonderful meetings are like, cannot conceive the thrill which runs through an audience of from 1,200 to 1,400 persons, the readiness to serve, the sympathy which reigns among people who but the day before were not acquainted, and who otherwise are separated by so many obstacles...

This bond between Esperantists is not simply due to their love for their language; it is, for very many of them, the *idea* for which that language stands, that idea which more and more should be the creed of the Christian nations of our time, the idea of peace and brotherhood between man and man...

H. MARESQUELLE.

Tradukita el bonega 12-paĝa artikolo pri "Esperanto kaj Kristanaj Asocioj," en la Junia numero de "Le Semeur," monata organo de la Franca Studenta-Kristana Movado (0.50 centimoj, 46, rue de Vaugirard, Parizo).

The British Esperanto Association (Incorporated).

Raporto pri la ĉiujara kunveno de l' Membroj, okazinta en la Albert Hall, Leeds, la 31an de Majo, 1909, je la 9a horo matene.

Prezidis D-ro John Pollen, C.I.E., LL.D.

Oni proponis, ke la paroladoj kaj diskutoj estu farataj en la Esperanta lingvo, sed S-ro Wackrill (Londono) leviĝis por kontraŭstari tiun proponon, dirante, ke ĉar ni estas Brita kompanio, estas necese, ke sole la angla lingvo estu permesata. Post diskutado oni fine decidis (kun viva aklamado), ke ĉiu parolado estu Esperanta.

La Prezidanto citis la Raporton de la Konsilantaro (troveblan sur paĝo 115), kaj la membroj unuanime aprobis ĝin.

Oni ankaŭ aprobis la elekton de S-roj W. E. Rolston kaj J. Hedley Ince kiel ekzamenistoj de la balotlistoj.

La kontekzamenistoj por la sekvanta jaro estis anoncintaj kaj elektitaj je honorario de £10 10s. Ili estas S-roj Schultz, Comins k. K-io, 50, Cannon-street, London, E.C.

Presitaj ekzempleroj de la bilanco kaj kalkularo troviĝis en la mano de ĉiu membro ĉeestanta (vidu p. ...), kaj la Prezidanto invitis rimarkojn. S-ro A. Griffin (St. Helens) esprimis sian opinion, ke la elspezo sub la fako "Propagando" estas tre malgranda kompare kun la tuta mono elspezita. S-ro H. B. Mudie klarigis, ke efektive la tuta laboro de la Asocio estas sole "Propagando" kaj ke la gazeto BRITISH ESPERANTIST, kvankam multekosta, estas la ĉefa ilo por konservi la vivadon kaj agadon de nia Asocio. Post kelkaj rimarkoj la bilanco estis unuanime aprobita.

S-ro J. Hedley Ince (Leeds), laŭ la peto de la Prezidanto, tiam anoncis la rezulton de la balotado por la nova Konsilantaro jene:—

Prezidanto.

John Pollen, C.I.E., LL.D., k.t.p.

Vic-Prezidantoj.

Clarence Bicknell, F.B.E.A.

Maj.-Gen. Geo. Cox, F.B.E.A.

H. F. Höveler (E. Ĉefeĉ).

Prof. J. E. B. Mayor, M.A.

H. Bolingbroke Mudie, F.B.E.A.

Pastro J. C. Rust, M.A., F.B.E.A.

W. T. Stead.

J. M. Warden, F.B.E.A.

Hon. Kasisto.

Bertram Chatterton, A.M.I.C.E.

Ordinaraj Konsilantoj.

G. L. Browne.

Harrison Hill.

G. J. Cox, F.B.E.A.

Archibald Sharp.

Specialaj Konsilantoj.

W. B. Currie, F.B.E.A.

H. Bolingbroke Mudie, F.B.E.A.

W. M. Page, F.B.E.A.

La anonco de ĉiu elektito estis varme aplaudita.

Federacioj.—S-ro W. Mann (Londono) tralegis detalan raporton (kies resumo troviĝas sur paĝo 102). Libera kaj agema diskutado sekvis, kaj S-ro W. M. Page (Edinburgo) proponis la sekvantan rezolucion:—

"Ke la B.E.A., konstatante, ke la formado de Federacioj de Esperantaj Grupoj en diversaj regionoj en la tuta Brita Imperio povas esti tre utila por la disvastigo de Esperanto, ne nur korege rigardas aprobe tiujn Federaciojn jam organizitajn, sed ankaŭ kun la celo faciligi la disvastigon de la principo de Federacioj en la Brita Imperio instigas la grupojn en distriktoj, kie Federacioj ne nun ekzistas kaj estas formeblaj, ke ili organizu tiajn Federaciojn laŭ

unuforma bazo aprobita de la Konsilantaro de la B.E.A., kun la kunlaborado de reprezentantoj de jam ekzistantaj Federacioj; la fundamentaj kondiĉoj de tiu bazo estu: (1) Ke la administrantaro de tiaj Federacioj konsistu el delegitaj konsilantoj de la B.E.A., kun tiuj aliaj personoj, kiujn ili eble elektos por agi kune kun ili, de kiu administrantaro la prezidanto, sekretario, kasisto kaj aliaj oficistoj federaciaj estu elektataj; (2) ke la Federacioj instigu ĉiujn grupojn en sia regiono aliĝi al la B.E.A.; (3) ke ĉiu Federacio havu plenan povon kaj liberecon fari sian propran regularon; kaj (4) ke tiel longe dum tiuj principoj estas konservataj, la B.E.A. alpagu al la kaso de ĉiu Federacio sesonon de la *affiliation fees* riceveblaj de la grupoj enhavataj en tiu Federacio. Por ke tiu ĉi rezolucio estu tuj efektivigita, la B.E.A. urĝe invitas la fervoran kunlaboradon de la jam ekzistantaj Federacioj."

S-ro G. J. Cox (Londono) subtenis la rezolucion.

S-ro H. B. Mudie esprimis la opinion, ke se la B.E.A. finance subtenus la Federaciojn tiuokaze ĉiu grupo, ano de Federacio, devus esti jam filiiginta kun la B.E.A.

S-ro F. J. West (St. Helens) kontraŭstaris la rezolucion, dirante, ke estus eraro starigi la kondiĉon, ke ĉiu Federacia grupo estu nepre filio de la B.E.A. Li opiniis, ke estus pli praktike havi plenan fidon je la grupoj kaj lasi al ili liberecon, kaj ke la Federacioj siaparte havu la rajton starigi sian propran regularon sendepende de la B.E.A.

S-ro G. L. Browne (Londono) diris, ke la Londona Federacio havas la regulon: "Ĉiu societo havas la rajton fariĝi Federaciano, kondiĉe ke ĝi estas fondita laŭ maniero aprobita de la Brita Esperanto-Asocio. Sole la societoj filiigintaj kun la B.E.A. havas la rajton voĉdoni en Federaciaj kunvenoj," kaj li opiniis konsilinde ke ĉiu Federacio alprenu similan regulon.

S-ro J. Robbie (Leith) malaprobis la rezolucion de S-ro Page, sed faris la jenan proponon:—

"Ke la Kongreso rekomendas la rezolucion proponitan de S-ro Page al la konsiderado de la grupoj aliĝintaj al la B.E.A. Post kiam la rimarkigoj estos ricevataj de la Konsilantaro, la Konsilantaro rekomendos pri la afero al la proksima jarkunveno."

S-ro H. Clegg (Londono) parolis kontraŭ la originala rezolucio kaj proponis la jenan anstataŭe:—

"Ke la B.E.A. ĉiam kaj ĉie proklamas la ĝeneralan utilecon de Federacioj, sed ke ĝi lasas la starigon tute en la manoj de lokaj grupoj, kaj ke, kiel la grupoj, la Federacioj estu plene aŭtonomaj."

Li aldonis, ke la rezolucio de S-ro Page postulas, ke la anoj de la B.E.A. starigu regulon, kiun ili ne povas konservi, se la Federacioj neŝatante ĝin, agas kontraŭ ĝi.

S-ro P. J. Cameron (Londono) aprobis la anstataŭaĵon, dirante ke unu penco por ĉiu Federaciano estas tute neutila kontribuo al la enspezoj de Federacio.

S-ro A. Griffin (St. Helens) ankaŭ parolis kontraŭ la limigo de libereco.

S-ro W. B. Currie (Burnley) parolis urĝante liberecon por la grupoj, kiuj pli profite agos sen katenoj. Li aldonis: "Ni fosu nian sulkon."

S-ro W. M. Page diris, ke li akceptas la aldonon de S-ro Robbie, kaj proponis, ke oni petu respondojn antaŭ la jarfino.

S-ro Cedric White (Londono) subtenis la rezolucion kun aldonon.

S-ro F. L. G. Maréchal (Leeds) sugestis projekton, laŭ kiu la Federacioj kunvenu tri-kvarfoje en unu jaro po kvin delegitoj en Bradford, Liverpool aŭ Edinburgo, kaj zorgu pri la vintra kurso de propagando.

S-ro W. Mann tiam faris resumon de la tuta diskutado kaj fine la kunvenintaro unuanime akceptis la rezolucion kun aldonon.

Raportis la Sekretario.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED).

BALANCE SHEET, 30th APRIL, 1909.

Dr.		BALANCE SHEET, 30th APRIL, 1909.				Cr.	
To Sundry Creditors—	£ s. d.	£ s. d.			By Cash at Bank :—	£ s. d.	£ s. d.
Subscriptions and Affiliation					On Current Account ...	60 18 8	
Fees paid in advance ...	55 5 0				On Deposit ...	150 0 0	
Unexpired Subscriptions to					Cekbanko Esperantista ...	1 9 6	
BRITISH ESPERANTIST ...	45 7 9				„ Cash in Hand ...	3 4 8	
Other Accounts ...	468 11 6						215 12 10
		569	4	3			
Capital Account—					„ Sundry Debtors ...		211 13 1
Amount at credit at May 1,					„ Office Furniture ...	98 13 3	
1908 ...	187 0 6½				Less Depreciation 20% ...	19 14 8	
Add Donations received							78 18 7
during the year ...	264 19 2				„ Stereos and Copyrights ...	23 1 7	
					Less Depreciation 50% ...	11 16 10	
	451 19 8½						11 10 9
Deduct Balance from Revenue					„ Library ...	4 10 6	
Account, being excess of					Less Depreciation 25% ...	1 2 8	
Expenditure over Income	259 3 8½						3 7 10
		192	16	0	„ Stock on Hand ...		240 17 2
		£762	0	3			£762 0 3

Report of Auditors to the Members of the British Esperanto Association (Incorporated).

We have audited the Balance Sheet made up to the 30th April, 1909, as above set forth. We have obtained all the information and explanations we have required. We beg to draw attention to Article 8 of the Articles of Association, by which the officers, including the Honorary Secretary, should be elected annually. No Honorary Secretary has been elected during the past year. Mr. H. Clegg has been appointed by the Council as Secretary at a salary of £150 per annum. In our opinion such Balance Sheet is properly drawn up so as to exhibit a true and correct view of the state of the Association's affairs according to the best of our information and the explanations given us and as shown by the books of the Association.

SCHULTZ, COMINS & Co.,
Chartered Accountants, } Auditors.

50, Cannon-street, London, E.C., May 18, 1909.

SCHULTZ, COMINS & Co.,
Chartered Accountants, } Auditors.

REVENUE ACCOUNT, from 1st MAY, 1908, to 30th APRIL, 1909.

[illegible]

"THE BRITISH ESPERANTIST."

THE BRITISH ESPERANTIST.
TRADING ACCOUNT, from 1st MAY, 1908, to 30th APRIL, 1909.

[illegible]

The Modern Rip-Van-Winkle.

Arthur-ap-Balfour-Llan-Kensington Gore.

The Story of a Dream that Came True.

When Mr. Balfour was among the Bards, he regretted the fact that his lack of knowledge of the Welsh tongue prevented his enjoyment of the poems recited in that language. "He sympathised with, though he recognised the impossibility of that mediæval dream which hoped that in some one language—Latin, for instance—might be found a universal vehicle through which men of all countries, all climes, and all forms of human belief might not only communicate the substance of their ideas, but exhibit in literary form their artistic powers of creation. It was a dream which could never be realised, and which the world did not seem much nearer realising now than it did some centuries ago."—*Times*, Wednesday, June 16, 1909.

Mr. Balfour has evidently never heard of Esperanto.

Welsh Air, "Jenny Jones."

Oh, brave was the day that we proudly recall,
When Eisteddfod was held in the great Albert Hall;
When Bards from wild Wales spoke in wonderful tones,
When Gryffeth-ap-Gryffyth met Owen-ap-Jones;
They play'd on the harp and sang songs by the score
To Arthur-ap-Balfour-Llan-Kensington-Gore.

Then great was the joy and the cheering rang high,
When Arthur-ap-Balfour rose up to reply;
Said he, "I regret, but the truth I must say,
At Eton they didn't teach Welsh in my day;
And that is the reason so slender's the store
Of Arthur-ap-Balfour-Llan-Kensington-Gore.

"When I'm playing at golf and I fozzle a ball,
Oh, what would I give some Welsh words to recall!
And I yearn for some Welsh just to cram down the
gorge

Of my friend from Carnarvon, ap-Davydd-Lloyd-George.

But Davydd can reel off Welsh words by the score,"
Said Arthur-ap-Balfour-Llan-Kensington-Gore.

"How sad that the words which the poets have sung
Should be Greek just because I don't know the Welsh
tongue!

And it's oh! for a language—one language for all—
That should tell the whole world what I've heard in
this Hall.

'Tis a dream that was dream'd by the dreamers of
yore,"

Said Arthur-ap-Balfour-Llan-Kensington-Gore.

And the dream has come true, and the language is
here,

For all nations on earth it is simple and clear;
To our world it has come from some star far above,
Through the heart of a man who is kindness and love;
Its name—ESPERANTO—the hope dream'd of
yore,—

WAKE! Arthur-ap-Balfour-Llan-Kensington-Gore!

HARRISON HILL.

Alvoko Ĥina al la Samideanaro.

Ĥina samideano atentigas nin pri la nuntempe pri-
klopodata starigo de Universitato en Hong Kong. Li
opinias, ke tio estas bonega okazo por propagandi
nian aferon, kaj admonas, ke ĉiuj naciaj Esperantistaj
societoj kaj ankaŭ specialistaj societoj, skribu al la
Registara Administranto en Hong Kong, por peti lin
uzi sian influon, enkondukigi Esperanton kiel devigan
temon inter la studaĵojn en la kolegio.

Council Meeting.

Held at the Albert Hall, Leeds, on Monday, May 31,
at 11 a.m. Dr. John Pollen presided. *Present*: Miss
Blake, Messrs. Browne, Caw, Chatterton, Cox, Currie,
Miss A. B. Deans, Messrs. Fitton, Lees, Miss Mackenzie,
Dr. Isabella Mears, Messrs. Mudie, Page, M. Pearson,
A. Tuke Priestman, Miss Robb, Rev. J. C. Rust,
Messrs. Robbie, Taylor, Wardep, Wilson. *In atten-
dance*: Messrs. Blott, Mann, Millidge, Wackrill, and
the Secretary, Mr. H. Clegg.

Executive Committee.—It was resolved that this com-
mittee shall consist of the whole of the Council and that
seven members shall form a quorum.

Emergency Committee.—It was resolved that the
Emergency Committee consist of the President, the
vice-presidents, the hon. treasurer, and the hon.
secretaries of the sub-committees, voting power being
limited to the members of the Council; three members
to form a quorum.

Sub-committees were elected as follows:—

Advisory Committee.—Messrs. A. Blott, J. Ellis, D. H.
Lambert, G. Ledger, E. A. Millidge, A. E. Wackrill,
W. Mann, W. E. Rolston.

Journal Committee.—Messrs. Clegg, Mann, Millidge,
Mudie, Wackrill, Misses Lawrence, Schafer, and Major-
General Cox.

Book Sales Committee.—Messrs. Mudie, Chatterton,
Millidge.

Censor Committee.—Major-General Cox, Messrs.
Lambert, Mann, Millidge, Morrison, Mudie, Nicholl,
Wackrill, Warden, Rev. J. C. Rust.

Education Committee.—Dr. W. J. Clark, Messrs.
Cowper, Lambert, Ledger, Macgregor, Millidge, Nail,
Phillimore, Pope, Wilson, Misses Jolly, Lawrence,
Schafer.

Examinations Committee.—Messrs. Blaikie, Caw,
Ellis, Kearney, Lambert, Macgregor, Millidge, Rhodes,
Robbie, Wackrill, Warden, Rev. J. C. Rust.

Technical Vocabularies Committee.—Messrs. Cowper,
Lambert, Ledger, Lowe, Mann, Rolston, Sexton, Sharp,
Miss Schafer.

Song Book Committee.—Messrs. Butler, Cox, Mudie,
Reeve (retires), Misses Deane (retires), Schafer, Mrs.
Sheehan.

Finance Committee.—Mr. H. Bolingbroke Mudie.

Propaganda Committee.—Messrs. Browne, Cowper,
Maréchal, Mudie, Rolston, Miss Lawrence, with power
to add to their number representatives from the
federations.

Next Annual Meeting.—On the motion of Mr. Warden,
it was resolved that as the Association has not itself fixed
the place for this, a notice be inserted in the "B.E." inviting
suggestions, to be made by October 1 next, from districts
desiring the meeting to be held in their locality, and that
the Council, as soon as possible thereafter, decide upon the
place of meeting; but that in future years the question be
placed upon the agenda sheet of the Annual Meeting.

A cordial vote of thanks was passed to Mr. F. L. G.
Maréchal and the Yorkshire Esperanto Federation for
the hearty reception accorded to the members of the
Congress, and in keen appreciation of the excellent way
in which the programme had been arranged.

Notice is hereby given that the next
meeting of the Council of the B.E.A.
will be held on Monday, July 12, at the
offices of the Association, 133, High Holborn,
London, W.C., at 6.30 p.m. Following meet-
ing, August 9, at same place and hour.

The British Esperanto Association (Incorporated).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

S. ANDREW, *Denbigh-square, Feilding, New Zealand*; A. G. CAMPBELL, *Bank N.Z., Ashburton, Canterbury, New Zealand*; R. ELWORTHY, *Linstead, Jamaica, B.W.I.*; J. T. HATTON, 22, *Slyne-road, Lancaster*; J. J. HEYWOOD, 29, *Ashton-road, Lancaster*; Miss K. HOLDSWORTH, "*Holmrook*," *E. Gosford, N.S.W., Australia*; Miss M. C. HUTCHINSON, 11, *Oakley-street, Chelsea, S.W.*; Miss Z. A. INMAN, 6, *Colchester-road, Halstead, Essex*; Miss B. KNOX, 12, *Great King-street, Edinburgh*; E. E. LA BERGE, C.E., *Ottawa, Canada*; Rev. A. MACRAE, 17, *Braidburn-crescent, Edinburgh*; E. T. MARSHALL, 80, *Hurstbourne-road, Forest-hill, S.E.*; Mrs. M. LEE MATHEWS, 2N, *Portman-mansions, London, W.*; E. C. REED, 398T, *Langley-avenue, Chicago*; A. RUNCIMAN, 18, *Peirce-street, Paisley-road, W. Glasgow*; J. G. SMITH, P.O. Box 733, *Medford, Jackson Co., Oregon, U.S.A.*; Rev. A. T. TASKER, *Clarence House, Clarence-street, Swindon, Wilts*; Mrs. E. B. VOISIN, *Château de Keranguilly, Plogonne, Finistère, France*; T. T. WHITE, C.E., 102, *Philbeach-gardens, London, S.W.*; G. G. N. WRIGHT, *Victoria-terrace, Haddington, N.B.*

NEW FELLOW.

Rev. JOHN BEVERIDGE, *Dundee*.

NEW DELEGATE COUNCILLOR.

East London Esp. Guild: J. GOURLAY.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

H. O. ROBERTS, *A. WATTS, *T. E. REYNOLDS, *J. L. BAMBER, *Miss A. HARTLEY, W. B. GLEAVE, S. H. HOLLINGSWORTH, *R. F. WATSON, Miss E. GREENOUGH, *Miss B. GREENOUGH, *St. Helens*; *Miss E. L. PITT, *Miss M. E. J. ETHERINGTON, *Slough*; *Miss L. SCHLUND, *Sydenham-hill, London, S.E.*; *R. HOLDER, *Old Charlton*; *Mrs. L. OSBORNE, *Woolwich*; Miss M. L. TAYLOR, *S. BEAUMONT, *F. E. WELDRICK, Mrs. A. VARLEY, G. ROEBUCK, *Huddersfield*; Miss B. M. FURNESS, *Norwich*; *W. LAMB, M.B., C.M. (Edin.), *Elliston, S. Australia*; *W. CORNISH, *Wellington, New Zealand*; *Miss E. MALLINSON, F.C.I.S., *Rawtenstall*; *Miss MABEL M. FIELD, *Bury St. Edmunds*; *L. OWEN, *Ashburton, N.Z.*; *R. H. MOODY, *Mandalay, Burma*

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

H. D. WEST, C. J. YOUNDS, J. ALKER, *C. H. HOLLIS, *E. L. CHALLENGER, *St. Helens*; E. CRAWSHAW, *Dewsbury*; *RICHARD SHARPE, *Torquay*; Miss R. E. LODGE, *Huddersfield*; Miss E. HODGKINSON, *Invercargill, New Zealand*; *EDWARD S. JELLEY, jun., *Vancouver, British Columbia*; *Miss C. D. ROCHE, *Che sea, S.W.*; *Miss E. M. LAMBERT, *Tooting, London, S.W.*; *H. W. N. COOK, *Lambeth, London, S.E.*; *Miss F. L. WICKELGREN, *Buckhurst Hill, Essex*; J. P. TUCK, *Ilfracombe*; G. W. CAMPBELL, *KRISTIAN P. BRIEM, *Edinburgh*; *Mrs. LIONEL TALBOT, *Bewdley, Worcs.*; J. P. SCOTT, *Romiley, Cheshire*; *H. P. WHITELEY, *Crigglestone, near Wakefield*; Miss M. FARROW, *Wisbech, Cambs.*

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Subscriptions.—There are still many Fellows and Members who have not yet paid their subscription for the current year, due May 1 last. It will save a good deal of unnecessary labour on the part of the staff if Fellows and Members will kindly make a point of at once acting upon this reminder. Do not, in any event, consign it to "the tomb of the Capulets."

The new **B.E.A. Yearbook**, containing list of members and general information concerning the B.E.A., is now ready. A copy will be sent to any Member on receipt of a stamped addressed foolscap envelope.

Propaganda Notepaper and Envelopes.—A new supply of above, recommended in our April number, is now on sale. Will readers please note that, owing to increase in trade prices, the parcel of five quires and 100 envelopes is now sold at 2s. 9d., *post free*?

"**The British Esperantist**," Vol. III.—Having laid in too large a stock of this volume of our gazette, we offer to supply a limited number in green cloth binding at 2s. 6d. Beginners and new members will find this an excellent opportunity to possess themselves of an interesting collection of well-written Esperanto articles, short stories and anecdotes, together with many useful notes on the language. To secure copies at this price, early application should be made.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilinea enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

580. **Velle (Danujo).**—Membroj de *Veje Esperantista Klubo* deziras korespondadi kun fremduloj. Amike sendu leterojn kaj kartojn al la prezidanto: S-ro M. Packness, *Vestergade*. (56)

591. **Wellington (Nov-Zelando).**—Studentoj de Esperanta kurso dez. korespondadi per pktoj kun alilandaj samideanoj. Adresu: S-ro H. A. Epstein, instruisto, 117, *Upper Willis-street*.

592. **Basingstoke (Anglujo).**—S-ro Laurence A. Long, B.A., 4, *Cromwell-road*, deziras korespondi kun neangleparolantaj samideanoj per leteroj aŭ poŝtkartoj. Interŝanĝas naciajn ĵurnalojn.

593. **Ballarat (Victoria), Aŭstralio.**—F-ino C. A. Walker, 221, *Mill-street*, deziras korespondadi per leteroj aŭ poŝtkartoj kun gealilandanoj. Tuj respondos.

594. **St. Peterbourg (Rusujo).**—S-ro Michel Alexandroff, *Spasaja 16*, dez. korespondi kun fratilinoj, al kiuj plaĉus komunikiĝi kun ruso.

595. **Todmorden (Anglujo).**—S-ro F. Gibson, *Stansfield-road*, deziras interŝanĝi ilustr. pkartojn kun gesamideanoj de aliaj landoj.

596. **Norwich (Anglujo).**—F-ino Ina Crafer, 6, *Hanover-road*, deziras interŝanĝi ilustritajn pkartojn kun ĉiulandanoj — markojn *vidajflanke*. Ĉiam kaj tuj respondos.

597. **Deal (Kent), Anglujo.**—S-ro W. B. West, *Shoulder Bank*, *Stolze-Schrey* stenografiisto, korespondas. Intencas fari adresaron de stenografiistoj anglaj kaj alilandaj, sendu adresojn. Kunigu S.S.anoj!

598. **London (Anglujo).**—S-ro H. A. Luyken, 23, *Arcadian-gardens, Wood Green, N.*, deziras korespondadi letere kun alilandaj gekristanoj aŭ la veron serĉantoj.

599. **Frankenberg (Saksujo), Germanujo.**—S-ro Reinhold Hunger deziras korespondadi poŝtkarte kaj interŝanĝi p.m. kun gefilatel-istoj tutmondaĵ. Ĉiam kaj tuj respondos.

600. **Bristol (Anglujo).**—S-ro Gilliard, 21, *W. Shrubbery*, deziras korespondi kun kolektantoj, kiuj vendas aŭ interŝanĝas poŝtmarkojn.

601. **Praha (Bohemujo), Aŭstrio.**—S-ro Boh. Davidek, *Praha I-342*, deziras interŝanĝi poŝtkartojn. Tuj kaj ĉiam respondos.

602. **Southwater (Sussex), Anglujo.**—S-ro B. C. Webb, *South-view Cottages*, deziras korespondi kun aliaj interesataj pri la "francaj ĝardenoj," precipe pri la kieloj de la akiro de la teraĵo kaj ĵa komuna laborado.

603. **Lungchow (Ĥinujo).**—S-ro Lotsak Kwan, *Imperial Post Office*; S-ro Lisihmou, *ĉe Kwantung Club*, kaj S-ro Wun Sing-kai, *ĉe Imperial Post Office*, deziras korespondi kun alilandaj samideanoj.

604. **Aldin (Azia Turkujo).**—S-ro Apostolos Psathidhis, *Aldin, via Smyrna*, treege deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj en angla lingvo kun ĉiulandaj gesamideanoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

605. **Babino (Rusujo).**—Gesinjoroj: Vera, Nina, Voldemaro Zibin, *Nikolaevskaja žel. dor. stanc. Babino, imen. Ŝimatovo de S-ro Tirkov*, deziras korespondi.

606. **Peterburgo (Rusujo).**—S-ino Vera Vladimi-ovna Voronovskaja, *Lesnoj ul. ĉikon de preĝejo Kruglij-Grud.*, dezir. korespond per poŝtkartoj kun la kapetoj.

607. **Peterburgo (Rusujo).**—S-ro Jakov Serg. Akopov, *Fontanka 38, loĝ. 23*, deziras korespondadi.

608. **Peterburgo (Rusujo).**—S-ino Malinovskaja, *Pantelejmonskaja 27, loĝ. 44*, deziras korespondadi.

609. **Peterburgo (Rusujo).**—S-ino Elizabeta Pavlovna Eĵova, *Nadejdinskaja 27, loĝ. 4*, deziras korespondadi.

610. **Atherstone (Anglujo).**—S-ro C. W. Hammersley, *Measham*, deziras korespondi kun alilandanoj.

611. **Halifax (Anglujo).**—S-ro J. Hoyle, 117, *Gibbet-street*, deziras korespondadi per poŝtkartoj ilustr. kaj longaj leteroj. Tuj respondos.

612. **Leeds (Anglujo).**—S-ro Kenneth Burdon, 27, *Winston-gardens, Headingley*, deziras interŝanĝi poŝtkartojn, leterojn, k.c., kun alilandaj gesamideanoj.

613. **N. Amherst (Ohio), U.S.A.**—F-ino Florence Frederick deziras korespondadi kun alilandanoj.

614. **Zambersk (Bohemujo), Aŭstrio.**—S-ro Antono Pelc, 539, deziras koresp. per ilustr. poŝtkartoj kaj interŝanĝi poŝtmarkojn. Ĉiam kaj tuj respondos.